
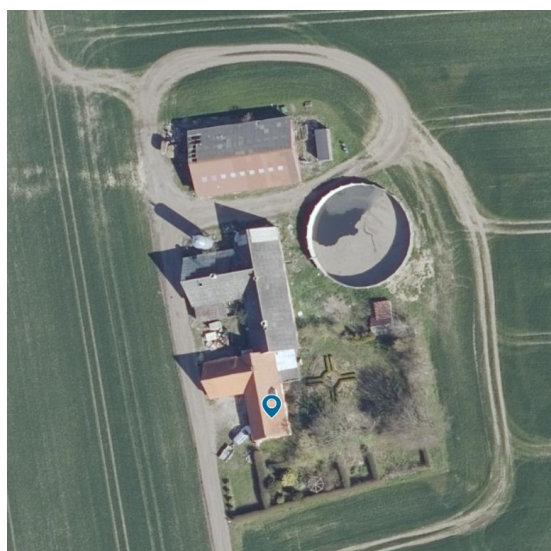
Miljøgodkendelse

Mullerup Strandvej 8, 4200 Slagelse

Etablering af malkekvæg og tilhørende stalde med videre

Miljøgodkendelse givet til:
CVR-nummer: 33434197
Jannik Brændholt Abkjær Christiansen

For ejendommen:
Mullerup Strandvej 8
4200 Slagelse

Datablad § 16a godkendelse	
Ansøger	Jannik Brændholt Abkjær Christiansen
Ansøgers adresse	Herluf Trollesvej 1C, 4200 Slagelse
CVR-nummer	33434197
Ejendommen	Mullerup Strandvej 8, 4200 Slagelse
Ejer af ejendommen	Michael Abkjær Kristensen Helsingevej 65, Kirke Helsingø, 4281 Gørlev
CHR-nummer	62225
Ejendomsnummer	3268679799
Matrikelnummer	3b, Mullerup By, Drøsselbjerg m.fl.
Virksomhedstype	H § 16 a, stk. 1: Husdyrbrug med ammoniakemission over 3.500 kg NH ₄ -N/år – Ikke IE-husdyrbrug
Nummer på ansøgningskema i www.husdyrgodkendelse.dk	250221
Konsulent	Heidi Ledskov. Mail: hsl@vkst.dk. Mobil: 51489081 Lotte Tell. Mail: lote@vkst.dk. Mobil: 29248931
Myndighed	Kalundborg Kommune, Plan byg og miljø Telefon: 59535256 Mail: landbrug@kalundborg.dk
Journal nummer	25-010512

Indholdsfortegnelse

Ikke-teknisk resume	4
1. Miljøgodkendelse	6
1.1. Afgørelse om miljøgodkendelse	6
1.2. Klagevejledning	6
1.3. Offentliggørelse	7
2. Vilkår for miljøgodkendelsen	10
3. Miljøteknisk beskrivelse og vurdering	14
3.1. Beskrivelse af projekt samt afgørelsens baggrund	14
3.2. Anlæg, produktionsareal, dyrehold og drift	15
3.3. Beliggenhed, landskabs- og planmæssige forhold	17
3.4. Afstandskrav	20
3.5. Husdyrgødning – Opbevaring, kapacitet og håndtering	21
3.6. BAT – Ammoniak	22
3.7. Ammoniakemission og påvirkning af natur	22
3.8. Bilag IV-arter.....	28
3.9. Lugt	29
3.10. Øvrige gener (støj, støv, skadedyr, transport og lys).....	30
3.11. Energi- og vandforbrug.....	34
3.12. Affald, olie og kemikalier	34
3.13. Driftsforstyrrelser og uheld	35
3.14. Egenkontrol	35
3.15. Alternative muligheder	35
4. Bilag	36
Bilag 1 - Situationsplan	36
Bilag 2 – Hvidbog – Høring af udkast til miljøgodkendelse.....	38
Bilag 3 – Ansøgers miljøkonsekvensrapport	45

Ikke-teknisk resume

Udgangspunkt for ikke-teknisk resume er udarbejdet af ansøger.

Nudrift og det ansøgte projekt

Der er på nuværende tidspunkt ingen husdyrproduktion på ejendommen Mullerup Strandvej 8. Ejendommen består af et ældre stuehus med driftsbygninger, en gyllebeholder samt en ældre halmlade.

Ansøger ønsker at etablere en bedrift med malkekvæg på Mullerup Strandvej 8, 4200 Slagelse. Der søges om tilladelse til malkekvæg i ny stald samt indretning af eksisterende halmlade til kalve. En eksisterende gyllebeholder bibeholdes. Ydermere ønskes etableret plansiloer. Med den ønskede udnyttelse af eksisterende og nye bygninger bliver produktionsarealet på 4.765 m².

Der er en gylletank på ejendommen på 1.530 m³, der skal opsamle gylle fra stalden.

Det er vurderingen, at etableringen af dyreholdet kan gennemføres uden uacceptable påvirkninger af natur og omkringboende.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Da der hidtil ikke har været husdyrproduktion på ejendommen, vil projektet ikke kunne undgå at resultere i en vis forøgelse af lugt, ammoniakfordampning, færdsel med videre fra ejendommen. Imidlertid er der foretaget beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, der viser at lugtkrav overholdes, og Kalundborg Kommune har besigtiget nærliggende naturområder og vurderet, at projektet ikke fører til uacceptable påvirkninger af naturområderne.

Lugt

Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser, at kravene i lovgivningen om lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt.

Trafik, støj og støv

Antallet af transportere vil stige, da der hidtil ikke har været dyrehold på ejendommen.

Transporter til og fra samt på ejendommen foregår med rimelig afstand i forhold til naboer, idet adgangsvejen vil blive flyttet og asfalteret for yderligere at mindske gener med evt. støv. Der er stillet vilkår om, at tunge transportere ikke må forekomme i natperioden (klokken 22-7). Naboer forventes derfor ikke at blive generet af støv og støj fra eksterne transportere samt interne transportere på husdyrbruget.

Landskab

Nordvest for den eksisterende halmlade etableres en ny kostald. Den eksisterende halmlade renoveres og indrettes til kalvestald. Desuden etableres et plansiloområde på ca. 3.800 m² øst for den nye kostald.

Placeringen af de nye bygninger/anlæg er valgt af hensyn til landskabet/terrænet, driftsforhold samt muligheden for at skabe et visuelt harmonisk landbrugsbyggeri, som fremstår som en samlet helhed.

Der etableres læhegn øst, syd og vest for anlægget.

De nye anlæg forventes at kunne indpasses i landskabet, så påvirkningen af landskabet bliver begrænset mest muligt.

Påvirkning af natur og Bilag IV-arter

De mest ammoniakfølsomme naturområder indenfor habitatudpegninger ligger i en afstand af mere end 4 km fra husdyranlægget. Der er lokaliseret flere andre naturområder i kortere afstand fra anlægget omfattet af den vejledende registrering af § 3-områder efter naturbeskyttelsesloven. Beregninger viser, at (på nær en kategori 3 mose og 3 §3 søer) hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage et større ammoniakbidrag end de grænser, der er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det ansøgte forventes ikke at påvirke beskyttede arter efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver. Det skyldes, at der ikke fjernes eller ødelægges yngle- eller rasteområder i forbindelse med det ansøgte.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Husdyrbruget er underlagt krav om at anvende den bedst tilgængelige teknologi i forhold til udledning af ammoniak. For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 4.362 kg ammoniak pr. år, fra ejendommens husdyrbrug. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste teknikker på markedet, der er tilgængelige til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Fra ejendommen udledes 4.286 kg ammoniak per år, hvilket er acceptabelt i forhold til BAT-kravet.

Tiltag til at begrænse miljøpåvirkninger

Der er i ansøgningen redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt. Blandt andet vil der blive:

- Etableret en ny kostald med fokus på de nyeste teknologiske løsninger, og med lavest mulig ammoniakfordampning.
- Den eksisterende gyllebeholder vil blive overdækket med telt, hvilket reducerer ammoniakfordampningen med 50 %
- Udarbejdet beredskabsplan for husdyrbruget som skal sikre, at forurening i forbindelse med et evt. uheld begrænses mest muligt.

Samlet vurderes det, at det ansøgte projekt har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi, samt at husdyrbruget ikke medfører væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet på en måde, der er forenelig med hensynet til omgivelserne.

1. Miljøgodkendelse

1.1. Afgørelse om miljøgodkendelse

Kalundborg Kommune giver miljøgodkendelse til malkekvægproduktion på Mullerup Strandvej 8, 4200 Slagelse.

Miljøgodkendelsen giver tilladelse til at etablere malkekvægsbesætning på ejendommen.

Miljøgodkendelsen omfatter etablering af ny kostald, to mindre siloer, ensilageplads, opsamlingsstank til vand fra ensilageplads og teltoverdækning på eksisterende gyllebeholder. Endvidere omfatter miljøgodkendelsen indretning af kalvestald i eksisterende halmlade.

Kalundborg Kommune vurderer, at husdyrbruget på Mullerup Strandvej 8, 4200 Slagelse kan drives på en miljømæssig forsvarlig måde uden væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø.

Miljøgodkendelse meddeles med hjemmel i § 16a, stk. 1 i husdyrbrugloven¹.

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at godkendelsens vilkår i kapitel 2 overholdes, samt at de til enhver tid gældende regler på husdyrområdet overholdes.

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet senest 6 år efter godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Miljøgodkendelsen fritager ikke fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i miljøgodkendelsen er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jævnfør § 40, stk. 1 i husdyrbrugloven.

1.2. Klagevejledning

Afgørelser efter husdyrbrugloven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jævnfør § 76, stk. 1 i husdyrbrugloven. Klagefristen er 4 uger fra afgørelsen offentliggøres, jævnfør § 79, stk. 1.

Afgørelsen er offentliggjort på Kalundborg Kommunes hjemmeside den 13. maj 2026. Klagefristen er senest den 10. juni 2026.

Klager skal indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal. Du finder vejledning og link til klageportalen her: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>. På denne hjemmeside findes også information om, hvordan du kan anmode om at blive undtaget fra brug af klageportalen, og hvordan processen så forløber.

---

¹ Husdyrbrugloven – Lovbekendtgørelse nr. 2065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

I alle sager, der kan indbringes for Miljø- og Fødevareklagenævnet, opkræves som udgangspunkt gebyr for at klage. Gebyrets størrelse afhænger af om klager er en borger eller en virksomhed/organisation. Privatpersoner skal således betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr. for behandling af en klage. Gebyret indbetales ved oprettelsen af klagen på klageportalen, og behandlingen af klagen begynder ikke før gebyret er indbetalt. Pengene refunderes, hvis der du får medhold i klagen.

Det skal bemærkes, at projektet indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer. Det betyder,

- at miljøtilladelsen ikke må udnyttes før klagefristens udløb, og
- at rettidig indsendt klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet bevirker, at projektet ikke må igangsættes, medmindre nævnet bestemmer andet.

Jævnfør § 81, stk. 3 i husdyrbrugloven.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter endelig afgørelse, jævnfør § 90 i husdyrbrugloven. Fristen regnes fra annonceringsdatoen.

1.3. Offentliggørelse

1.3.1. Forannoncering

Ansøgningsmaterialet har været annonceret på kommunens hjemmeside i perioden fra 18. september 2025 til 18. oktober 2025.

Der indkom ikke bemærkninger til ansøgningen.

Ansøgningen blev efterfølgende ændret men ikke i væsentligt omfang. Kommunen vurderer, at der ikke er behov for fornyet forannoncering.

1.3.2. Høring

Udkast til miljøgodkendelse har været i høring hos

- ansøger,
- ejer af ejendommen,
- matrikulære naboer og
- ejendomme indenfor lugtkonsekvenszonen

i perioden fra den 31. marts 2026 til den 8. maj 2026.

Desuden har høringsmaterialet været annonceret på kommunens hjemmeside i samme periode.

Der indkom 11 høringssvar. Se høringssvar og kommunens bemærkninger hertil i bilag 2.

På baggrund af indkomne høringssvar om støj og trafik og to afgørelser² fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet er der i miljøgodkendelsen sket følgende ændringer i forhold til udkast til miljøgodkendelse:

- Omformulering vedrørende natperiode i vilkår 29
- Tilføjelse af nyt vilkår 30 om forbud mod tung transport i natperiode. Vilkåret rykker således nummereringen af efterfølgende vilkår.
- Justering af vurdering vedrørende støj og rystelser i afsnit 3.10.1
- Tilføjelse af tekst og vurdering vedrørende støj i afsnit 3.10.4 om transport

Kommunen vurderer, at der ikke er behov for fornyet høring af omkringboende og ansøger som følge af disse ændringer, da ændringerne er til fordel for omkringboende, og da ansøger telefonisk har oplyst, at han ikke har bemærkninger til det nye vilkår 30.

Andre høringssvar er, hvor kommunen har fundet det relevant, indarbejdet i miljøgodkendelsen. Høringssvarene har afstedkommet følgende ændringer i miljøgodkendelsen i forhold til udkastet:

- Første afsnit i kommunens vurdering i afsnit 3.3 er tilføjet årsag til placering længere end 20 meter fra eksisterende bebyggelse
- Tekst i afsnit 3.10.4 om Transport er tilføjet gennemsnitlig antal daglige transporter.

Desuden er der foretaget enkelte rettelser i teksten af redaktionel karakter.

1.3.3. Offentliggørelse

Afgørelsen om miljøgodkendelse er annonceret den 13. maj 2026 på kommunens hjemmeside.

Afgørelsen vil desuden blive lagt på Miljøstyrelsens Digital MiljøAdministration (DMA) på hjemmesiden dma.mst.dk.

Miljøgodkendelsen er udarbejdet af

Henrik Rasmussen

Agronom

Direkte 59 53 52 49

hera@kalundborg.dk

---

² Afgørelser fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet: 24/05428 af 29. januar 2026 og 24/06973 af 3. marts 2026

Kopi af afgørelsen er sendt til følgende:

Lotte Pihl Tell, Vkst, E-mail: lote@vkst.dk

Ejer af ejendommen, Michael Abkjær Kristensen

Matrikulære naboer og ejendomme indenfor lugtkonsekvenszone omkring husdyrbruget, som også fik tilsendt udkast

Omkringboende, der har indsendt høringssvar

Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Sjælland, E-mail: stps@stps.dk

Danmarks Naturfredningsforening, E-mail: dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Kalundborg afdeling, E-mail: dnkalundborg-sager@dn.dk

Friluftsrådet, E-mail: kreds14@friluftsradet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, E-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk og lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Lokalafdelingen af Danmarks Sportsfiskerforbund, E-mail: vestsjaelland@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, E-mail: natur@dof.dk

Lokalafdelingen af Dansk Ornitologisk Forening, E-mail: kalundborg@dof.dk

Rådet for Grøn Omstilling, E-mail: info@rgo.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, E-mail: ae@ae.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Fiskeriforening, E-mail: mail@dkfisk.dk

Naturstyrelsen, E-mail: nst@nst.dk

2. Vilkår for miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelsen gives under forudsætning af, at husdyrbruget overholder følgende vilkår:

Generelle

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter vedrørende husdyrbruget på ejendommen Mullerup Strandvej 8, 4200 Slagelse. Husdyrbrugets dyrehold er tilknyttet CHR nr. 62225.
2. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten samt den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.
3. Et eksemplar af nærværende afgørelse skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget og kunne fremvises ved tilsyn. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af eventuelle ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Bygninger og pladser med videre

4. Der kan opføres kostald på cirka 6.900 m².
5. Der kan opføres to mindre siloer placeret tæt op af kostald.
6. Der kan opføres ensilageplads med plansiloområde på cirka 3.800 m².
7. Der kan opføres opsamlingstank til vand fra plansiloområde.
8. Der kan indrettes kalvestald i eksisterende halmlade.
9. Kostald skal dimensioneres og placeres som angivet i figur 1 og bilag 1. Det samme gælder for ensilageplads.

Beplantning

10. Der skal etableres afskærmende beplantning rundt om bygningsmassen. Omfang og placering af beplantning skal være som markeret med grønt på figur 1 og bilag 1.
11. Beplantningen skal etableres senest 31. december efter byggeriet er påbegyndt. Beplantningerne skal etableres med en starthøjde, der kan få en afskærmende virkning indenfor en kortere årrække.
12. Den afskærmende beplantning skal etableres som et trerækket læhegn, hvor der både er buske, hurtigvoksende træer samt træer, der med tiden vil nå en højde, der reelt afskærmer bygningsmassen. Der skal anvendes hjemmehørende arter til læhegnet.
13. Beplantningen skal vedligeholdes i fornødent omfang, herunder ved udtynding for at sikre trivsel af bestandstræer samt eventuel genplantning, hvis del af beplantningen går ud.

Produktionsareal, dyrehold og drift

14. Stalde og pladser til dyr skal indrettes i overensstemmelse med skemaet:

Stald	Brutto-areal, m ²	Produktionsareal, m ²	Dyretype og staldsystem	Teknologi
Ny kostald	6.894	470	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Ingen
		4.147	Malkekøer, kvier og stude. Drænet fast gulv med skraber og ajlefløb	Ingen
Kalvestald	294	148	Alle kvæg, Heste, Får og Geder. Dybstrøelse	Ingen
I alt		4.765		

15. Den del af "Ny kostald", der har drænet fast gulv med skraber og ajlefløb, skrubes mindst hver 2. time. Tværgange, der ikke skrubes automatisk, skal regelmæssigt rengøres manuelt.

16. Skraberens skal være forsynet med timer og datalogger.

17. Skraberens skal have service efter behov, dog mindst hvert 2. år.

Gyllebeholder

18. Gyllebeholderen på ejendommen skal være med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.

19. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.

20. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.

21. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Kommunen underrettes straks herom.

22. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på kommunens forlangende.

Beskyttelse af jord, overfladevand og grundvand

23. Der må ikke forekomme oplag af foder på husdyrbruget, som kan give anledning til forurening af jord og vandmiljø.

24. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund – enten med afløb til olieudskiller, eller således at spild kan opsamles, så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
25. Eventuel brændstofpumpe skal sikres, så den ikke kan aktiveres utilsigtet.

Gener

26. Adgangsvejen til ejendommen skal omlægges i overensstemmelse med figur 5. Adgangsvejen skal befæstes med asfalt på cirka 100 meter nærmest Mullerup Strandvej.
27. Der skal til stadighed opretholdes god staldhygiejne herunder rengøring af samtlige staldafsnit for foder- og gødningsrester.
28. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at husdyrbruget for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, der minimerer generne.
29. Husdyrbrugets samlede støjbidrag angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved beboers opholdsareal (op til 15 meter fra boligen), må ikke overskride følgende værdier:

	Tidsinterval Klokken	Grænseværdi dB(A)	Referencetidsrum Timer
Hverdage	07:00-18:00	55	8
Lørdage	07:00-14:00	55	7
Lørdage	14:00-18:00	45	4
Søn- og helligdage	07:00-18:00	45	8
Aften	18:00-22:00	45	1
Nat	22:00-07:00	40	½

Referencetidsrummet er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

I natperioden (alle dage klokken 22:00-7:00) må maksimalværdien af støjniveauet ikke overstige 55 dB(A).

Støjvilkår omfatter al støj fra husdyrbruget – det vil sige også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel – det vil sige ikke støj fra for eksempel markdriften.

Såfremt kommunen bestemmer, at overholdelse af grænseværdierne for støj skal dokumenteres, skal målinger/beregninger udføres efter gældende vejledninger. Målingerne/beregningerne skal foretages af et målefirma/-institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.

30. Der må ikke forekomme tunge transporter til og fra ejendommen i natperioden (alle dage klokken 22:00-7:00).
31. Der skal til enhver tid tilstræbes at vedligeholde, renholde og rydde op på ejendommens indendørs og udendørs arealer så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper.
32. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi.

Energi- og vandforbrug

33. Husdyrbrugets forbrug af el skal aflæses mindst en gang årligt.
34. Husdyrbrugets forbrug af vand skal aflæses mindst en gang årligt.

Driftsforstyrrelser og uheld

35. Der skal udarbejdes en beredskabsplan med oplysninger om, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal indsendes til Kalundborg Kommune senest, når godkendelsen tages i brug.
36. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
  - Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
  - Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
  - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
  - En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
37. Beredskabsplanen skal være tilgængelig på ejendommen og kendt af husdyrbrugets ansatte.

Egenkontrol

38. Kommunen skal have adgang til relevant dokumentation for overholdelse af vilkårene, herunder:
  - Registrering fra datalogger, der dokumenterer, at skraber er i drift og vedligeholdes, servicefaktura samt logbog over driftsstop.
  - Logbog med registreringer af el- og vandforbrug.
  - Oplysningerne skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år.

3. Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Kommunens miljøtekniske beskrivelse og vurdering i dette kapitel danner grundlag for de vilkår, som er meddelt i tilknytning til miljøgodkendelsen.

Kommunens vurdering i dette kapitel skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

3.1. Beskrivelse af projekt samt afgørelsens baggrund

Der har ikke været husdyrproduktion på ejendommen siden 2010.

Der er søgt om miljøgodkendelse til etablering af malkekvægsbesætning med tilhørende anlæg bestående af ny kostald med sidebygning, kalvestald i eksisterende halmlade, nyt plansiloområde og teltoverdækning på eksisterende gyllebeholder.

Der er i ansøgningsmaterialet ikke oplyst nogen godkendelsespligtige biaktiviteter på husdyrbruget.

Nærværende miljøgodkendelse er udarbejdet på baggrund af nedenstående materiale:

- Ansøgning om miljøgodkendelse, som er fremsendt via det elektroniske ansøgningssystem. Der er tale om skemanummer 250221 – version 3
- Ansøgers miljøkonsekvensrapport, januar 2026 (bilag 3)
- Kommunikation med ansøgers konsulent
- Kommunens scenarieberegning med skemanummer 255032
- Nærværende miljøtekniske beskrivelse og vurdering

3.1.1. Erhvervsmæssig nødvendighed

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.2.1 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens beskrivelse

I lighed med praksis på landzoneområdet vurderes erhvervsmæssig nødvendighed ud fra den drift, der ønskes på den pågældende ejendom. På ejendommen ønskes drift med malkekvægsbesætning af en vis størrelse.

Kommunens vurdering

Det følger af vejledning fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at nye landbrugsbygninger som udgangspunkt er erhvervsmæssige nødvendige. Endvidere fremgår det af vejledningen, at den erhvervsmæssige nødvendighed for en ejendoms drift som landbrugs-ejendom kan opfyldes alene i forhold til husdyrproduktionen.

Kalundborg Kommune vurderer,

- *at det ansøgte anlæg indgår som led i ejendommens jordbrugsmæssige udnyttelse,*
- *at der er en passende driftsmæssig sammenhæng mellem den husdyrproduktion, der ønskes på ejendommen, og det anlæg, der ønskes opført, og*
- *at byggeriet ikke antager industriel karakter.*

På ovenstående baggrund vurderer kommunen, at det er erhvervsmæssigt nødvendigt at opføre ny stald og tilhørende ensilageopbevaringsanlæg på ejendommen.

3.2. Anlæg, produktionsareal, dyrehold og drift

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.1.1, 2.1.2, 2.2 og 2.4.1 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens beskrivelse

Placering af stalde, ensilage- og gødningsopbevaring med videre kan ses på figur 1 og i bilag 1. Oplysninger om produktionsareal kan ses i tabel 1.

Figur 1. Situationsplan

Tabel 1. Stalde og produktionsareal

Stald	Bruttoareal, m ²	Produktionsareal, m ²	Dyretype og staldsystem	Teknologi
Ny kostald	6.894	470	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Ingen
		4.147	Malkekøer, kvier og stude. Drænet fast gulv med skraber og ajlefløb	Ingen
Kalvestald	294	148	Alle kvæg, Heste, Får og Geder. Dybstrøelse	Ingen
I alt		4.765		

Der opføres:

Bygninger

- Kostald på cirka 6.900 m² bruttoareal vest og nordvest for eksisterende bygninger. Nærmeste del af kostald er 22,7 meter fra eksisterende halmlade.

Kostald indeholder

- Sengebåsestald med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
4.147 m² produktionsareal
- Velfærdsområde med dybstrøelse
470 m² produktionsareal

To mindre siloer placeret tæt op af kostald

Ensilagepladser

- Plansiloområde på i alt cirka 3.800 m² nord for eksisterende bygninger
- Opsamlingstank til vand fra plansiloområde

Gødningsopbevaring

- Teltoverdækning på eksisterende gyllebeholder

Eksisterende anlæg:

Bygninger

- Halmlade
Ændres til at indeholde
  - Kalvestald til småkalve (0-1 måned) med dybstrøelse
148 m² produktionsareal

Gødningsopbevaring

- Gyllebeholder på 1.530 m³.
Overfladeareal 355 m² beregnet ud fra opmåling på luftfoto

Kostald opføres med grå betonelementer på de nederste 2,2 meter. Over betonvæggen vil der være gardiner. Tagflade vil være lysegrå. Kostalden bliver cirka 9,5 meter høj.

Sider af eksisterende halmlade vil være mørkegrå stålplader, og tagflade vil være lysegrå.

Gyllebeholder er opført i betonelementer. Teltoverdækning vil være grå.

Betonelementerne langs siderne af plansiloområdet vil være maksimalt 3 meter høje.

Kommunens vurdering

Produktionsareal, staldsystem og dyretype i tabel 1 er grundlaget for ansøgningssystemets beregninger af blandt andet ammoniakfordampning og lugt. Der stilles derfor vilkår herom, da det vil være med til at sikre, at miljøpåvirkningen fra ejendommen i form af ammoniak og lugt fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

En del af produktionsarealet udgøres af staldsystemet "Drænet fast gulv med skraber og ajle-afløb". Til driften af dette staldsystem knytter sig en række forudsætning – herunder at der skal skrubes mindst hver anden time. Der stilles derfor vilkår herom.

Det er ud fra disse forudsætninger, at den miljømæssige påvirkning er vurderet og godkendt.

3.3. Beliggenhed, landskabs- og planmæssige forhold

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.4.2. i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3). Ansøger har efterfølgende indsendt skitse og oplyst, at der etableres læhegn.

Kommunens beskrivelse

Husdyrbruget ligger mellem Mullerup og Mullerup Havn. Se figur 2.

Figur 2. Ejendommens placering (rød prik)

Husdyrbruget ligger indenfor Kystnærhedszonen, hvor der er restriktioner for for eksempel ud-lægning af nye byområder samt ferie- og fritidsanlæg. Indenfor Kystnærhedszonen kan der dog placeres anlæg eller bebyggelse, som er erhvervsmæssigt nødvendige for driften af den enkelte landbrugsejendom.

Ejendommen ligger i det åbne land, som der fremgår følgende for i kommuneplan 2025-2036: **4.7.1** Det åbne land er primært forbeholdt jordbrugserhvervene og friholdes som hovedregel for anden anvendelse. Etablering af byggeri og anlæg samt ændringer i arealanvendelsen skal foregå under hensyntagen til landskabets karaktergivende træk og oplevelsesmuligheder, herunder skala, visuelle sammenhænge samt eksisterende bevoksnings- og bebyggelsesstrukturer. Vurderingen skal tage udgangspunkt i beskrivelserne af de specifikke landskabskarakterområder.

Ejendommen ligger i landskab med generel beskyttelsesinteresse, som der fremgår følgende for i kommuneplan 2025-2036:

4.7.5 I LANDSKABER MED GENERELLE BESKYTTELSESINTERESSER skal byggeri og anlæg samt ændringer i arealanvendelsen, så vidt muligt indpasses i landskabets karakter under hensyn til det enkelte karakterområdes oplevelsesmuligheder, nøglekarakteristika og tilhørende anbefalinger.

Ejendommen ligger i landskabskarakterområde Gørlev Moræneflade:

Titel	Karakterområde Gørlev Moræneflade
Nøglekarakteristika	Fladt til bølget storskala landskab med store markblokke og tilhørende landbrugsbyggeri. Høng og Gørlev er de to større stationsbyer på fladen. Derudover ligger en række landsbyer, husmandsbebyggelser samt Bøstrup hovedgård. I området findes en del huse langs vejene.
Anbefalinger	Fra højderyggen på den anden side af Tissø er der omfattende udsigt over dette karakterområde. Ved nyanlæg og byggeri skal der tages hensyn til udsigten til og fra højderyggen øst for Tissø samt udsigt over Tissø. De respektive bebyggelses særkende og landsbyernes afgrænsning mod det åbne land fastholdes. Træk fra stjerneudskiftningen sikres.
Trusler / Sårbarhed	<p><i>Følgende aktiviteter kan påvirke karakterområdets integritet og oplevelsesværdi negativt:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Beplantninger, bebyggelse eller anlæg, der hindrer udsigt over Storebælt samt Tissø og det bagvedliggende højdedrag • Bebyggelse eller beplantning der skæmmer udsigten fra de andre karakterområder, som omgiver Tissø • Ny bebyggelse og anlæg, der ikke harmonerer med eksisterende bebyggelse og landsbyafgrænsninger

Gørlev Moræneflade er karakteriseret ved at være et fladt til bølget storskala landskab med store markblokke og tilhørende landbrugsbyggeri. Skalaen er stor på grund af det flade til bølgede terræn, de store markflader og store gårdanlæg. Der kun er få hegn og mange er meget transparente, hvilket giver et meget åbent landskab. Områdets struktur er præget af at der er stordrift af landbrug i området.

Den ansøgte udvidelse af landbrugsdriften vil medføre væsentlig øget bebyggelse på ejendommen. Kostalden er placeret nord-sydgående, hvorved det er gavlen, der vender mod nærmeste naboer. Detaljer om anlæggets dimension og placering med videre fremgår af afsnit 3.2.

I forbindelse med sagsbehandlingen er kostald flyttet til en placering længere mod vest end oprindeligt ønsket, hvilket bevirker, at den kommer til at ligge 1/2-1 meter lavere i terrænet.

Kostald opføres cirka i kote 13. Nordøst for eksisterende bygninger er højden i kote 15,5. Landskabet øst for anlægget er ned til kote 5. Mullerup ligger i kote 10-18. Starten af Mullerup Strandvej ligger i kote 16,5 lige, hvor man kører ud af Mullerup. Lige vest for anlægget er landskabet ned til kote 10. Cirka 650 vest for anlægget stiger landskab, hvor der i træbevoksning er op til kote 20,5.

Kommunen har undersøgt den nuværende mulighed for udsigt over Storebælt fra områder øst for det kommende anlæg. Det er gjort på gadefotos, som kommunen rutinemæssigt får foretaget. Det højeste fritliggende punkt indenfor 1000 meter øst for anlægget er starten af Mullerup Strandvej lige, hvor man kører ud af Mullerup. Set herfra viser gadefoto, at der udelukkende er udsigt til Storebælt i en lille udsigtskile mod nordvest. I retning mod anlægget (stik vest) er der ikke udsigt til Storebælt, og eksisterende bygningsmasse på Mullerup Strandvej 8 fremstår betydelig lavere end træbevokset forhøjning vest for anlægget.

Fra Mullerupvej nord og syd for Mullerup er der grundet landskabet ikke udsigt til Storebælt, der vil blive forhindret som følge af den ønskede kostald.

Der etableres læhegn på tre sider af anlægget. Se figur 1 og bilag 1. Nord for anlægget er der allerede beplantning.

Kommunens vurdering

Den ansøgte stald opføres af landskabelige grunde i en afstand af mere end 20 m fra eksisterende bebyggelse. Derfor ligger den ikke i umiddelbar tilknytning til denne.

Visuelt er der heller ikke tale om, at den ansøgte bebyggelse underordner sig den eksisterende, idet ejendommens eksisterende bygningsmasse er af et væsentligt mindre omfang end det, der ønskes opført. Fremadrettet vil det være den nye staldbygning, der kommer til at fremstå som den mest markante del af ejendommens bebyggelse og derfor ikke den, der visuelt ligger i tilknytning til anden bebyggelse.

Det ansøgte landbrugsbyggeri er af en væsentlig størrelse. Det er derfor væsentligt at der etableres en afskærmende beplantning, som vist figur 1 og bilag 1. Beplantningen vil bidrage til at opbryde synsindtrykket fra bygningsmassen. I den afskærmende beplantning skal buske sikre tæthed i bunden af hegnet. I hegnets yderrækker trives de lyskrævende arter. I hegnets midte plantes arter, som tåler skygge. Bestandstræer skal være vindstærke arter som f.eks. eg, lind eller ahorn, der lever længe og giver hegnet højde. Ammetræer som f.eks. rødell, kirsebær og poppel hjælper hegnet på vej i de første vækstsæsoner, men skal med tiden udtynnes, så de ikke kvæler de blivende træer.

Der stilles derfor vilkår om skærmende beplantning vest, syd og øst for anlægget.

Kommunen vurderer, at det ansøgte landbrugsbyggeri er i overensstemmelse med de hensyn, der skal tages indenfor landskabskarakterområde Gørlev Moræneflade, og med den udvikling, der ønskes for området. Vurderingen er foretaget med baggrund i

- *at beplantning, bebyggelse eller anlæg ikke hindrer udsigt over Storebælt,*
- *at bebyggelse og beplantning ikke skæmmer andre udsigter, og*
- *at ny bebyggelse og anlæg harmonerer med eks. bebyggelse og landsbyafgrænsning.*

Endvidere vurderer kommunen, at det nye anlæg ikke er i strid med de værdier, der skal varetages i Kystnærhedszonen, det åbne land eller i et landskab med generelle beskyttelsesinteresser.

Bebyggelsen er af en størrelse, der nødvendigvis vil fremstå synligt i kystlandskabet. For at byggeriet ikke skal fremstå markant og skæmmende, er det søgt placeret lavere i landskabet og der etableres væsentlig afskærmende beplantning.

Terrænet falder generelt fra det ansøgte og ud mod kysten. Dog afbrydes det af en strækning, hvor terrænet hæver sig op over den kote, hvor stalden opføres, før det igen falder ud mod kysten. Sammenholdt med de eksisterende læhegn vurderes den ansøgte stald derfor ikke at være synlig set fra kysten.

Terræn og eksisterende beplantning vil ikke i samme omfang afskærme det ansøgte i forhold til de nærmeste naboer eller Mullerup landsby. Grundet byggeriets størrelse kan terrænet og den afskærmende beplantning ikke forventes at skjule byggeriet. Her vil den afskærmende beplantning opbryde det visuelle indtryk af byggeriet i landskabet i en grad, der vurderes acceptabel.

3.4. Afstandskrav

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.4.3 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Tablet 2. Afstande for nærmeste anlæg, der er omfattet af lovens afstandskrav

	Nærmeste anlæg	Afstand, m	Krav, m
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt- byzone- eller sommerhusområde	Ny kostald	ca. 1.250 (Drøsselbjerg Strand)	50
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	Ny kostald	ca. 1.000 (Mullerup Havn)	50
Nabobeboelse	Ny kostald	150 (Mullerup Strandvej 12)	50
Kategori 1 natur	Ny kostald	ca. 4.200	10
Kategori 2 natur	Ny kostald	ca. 2.200	10
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Ny kostald	>200	25
Almene vandforsyningsanlæg	Gyllebeholder	1.650	50
Vandløb (herunder dræn) og søer	Gyllebeholder	160	15
Offentlig vej og privat fællesvej	Ny kostald	160	15
Levnedsmiddelvirksomhed	Alle	>25	25
Beboelse på samme ejendom	Gyllebeholder	17	15
Naboskel	Ny kostald	33	30

Kommunens beskrivelse

Afstandskravene i husdyrbruglovens kapitel 2 gælder for nyetableringer og ændringer, der medfører forøget forurening. Kommunen har målt afstande på luftfoto, se tabel 2.

Mullerup Strandvej 8 ligger i landzone.

Kommunens vurdering

Kommunen konstaterer, at afstandskravene er overholdt.

3.5. Husdyrgødning – Opbevaring, kapacitet og håndtering

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.1.3 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Ansøger har ud fra forventet størrelse af besætningen og normtal for gødningsproduktion beregnet følgende årlige mængder af husdyrgødning:

- 13.300 t gylle (fra køer i sengestald)
- 1.013 t dybstrøelse (fra køer på dybstrøelse) = 1.721 m³
- Lidt dybstrøelse fra kalvestalden

Der er opbevaringskapacitet på ejendommen til cirka 1.820 m³ gylle. Der vil blive etableret teltoverdækning på gyllebeholder. Der vil blive indgået kontrakt på levering af gylle til biogas-anlæg.

Der er ikke opbevaringsmulighed for fast husdyrgødning. Fast husdyrgødning vil blive opbevaret på anden ejendom.

Kommunens beskrivelse

Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet af husdyrgødning kan opfyldes ved, at der foreligger skriftlige aftaler om afgivelse eller opbevaring på anden ejendom. Sådanne aftaler skal have en varighed af mindst 5 år.

Kommunen kontrollerer dette ved miljøtilsyn på ejendommen.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at opbevaring af husdyrgødning kan leve op til gældende regler, og at anlæg er indrettet og drives hensigtsmæssigt i forhold til miljø og omgivelser.

Der etableres teltoverdækning på gyllebeholder, og dette indgår som forudsætning for beregninger af ammoniaktab fra husdyrbruget. Der stilles derfor vilkår til overdækning af gyllebeholder

3.6. BAT – Ammoniak

I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse skal der oplyses om husdyrbrugets valg af bedste tilgængelige teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakemission. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastlægger BAT-krav til maksimal ammoniakemission fra produktio-
nen, og den beregnede udledning af ammoniak skal overholde BAT-krav.

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.1.5 og 2.9 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at forudsætningerne for BAT-krav og opfyldelse heraf er korrekt indtastet i det elektroniske ansøgningssystem, og at der på den pågældende ejendom ikke er forhold, der gør, at husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens BAT-emissionskrav for eksisterende stalde skal fraviges.

Anlæggets BAT-emissionskrav for ammoniak er beregnet til maksimalt at udgøre 4.362 kg N/år (stalde + lager), og anlæggets aktuelle ammoniaktab er beregnet til 4.286 kg N/år. Det vurderes dermed, at anlægget lever op til BAT-emissionskravet.

3.7. Ammoniakemission og påvirkning af natur

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.5 og 2.5.1 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

I tabel 3 ses samlet ammoniakemission fra det ansøgte.

Tabel 3. Ammoniakemission fra ansøgt drift.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4210,0	76,1	4286,1
Nudrift	0,0	0,0	0,0
8 års-drift	0,0	0,0	0,0

Anlæggets ammoniakemission skal vurderes i forhold til påvirkning af de omkringliggende naturområder, så der tages det nødvendige hensyn til ammoniakfølsomme naturtyper.

I det følgende har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af staldanlæg og opbevaringslager i det ansøgte projekt kan blive påvirket væsentligt som følge af ammoniakemission.

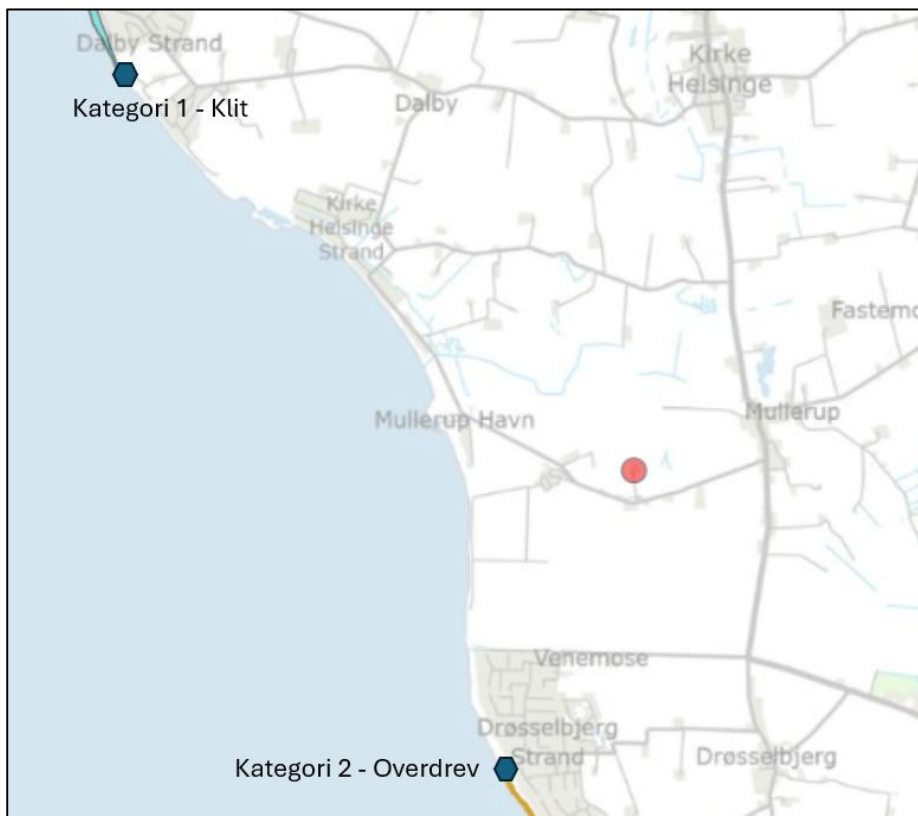
Kommunen skal inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før nærværende afgørelse.

Vurderingen af påvirkningen af natur er foretaget med baggrund i beskyttelsesniveauerne beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 13 for såkaldt kategori 1-, 2- og 3-natur. Desuden er påvirkning af anden natur beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven også vurderet.

Depositionsberegningen er foretaget i ansøgningsystemet husdyrgodkendelse.dk til de nærmeste naturarealer – dels ansøgers skema og dels kommunens scenarie (skema nummer 255032). Se figur 3, figur 4 og tabel 4.

Tabel 4. Total- og merdeposition af ammoniak til natur nærmest anlægget

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Kat 3 skov NØ	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,6	0,6	0,6
§3-sø V - 2	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	1,9	1,9	1,9
Lysåben mose 2	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	2,8	2,8	2,8
Skovmose - 3	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	4,4	4,4	4,4
Skovmose - 2	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	4,4	4,4	4,4
Skovmose -1	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	4,1	4,1	4,1
Lysåben mose 3	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	2,9	2,9	2,9
§3-sø SV	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	0,2	0,2	0,2
§3-sø Ø	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	1,4	1,4	1,4
§3-sø NV	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	1,9	1,9	1,9
§3-sø V	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	4,1	4,1	4,1
Kat 3 skov V	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,3	0,3	0,3
Kat 3 overdrev V	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,2	0,2	0,2
Kat 3 mose SØ	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,4	0,4	0,4
Lysåben mose 1	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	3,1	3,1	3,1
Kat 2 overdrev	Kategori 2	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat 1 klit	Kategori 1	Sagsbehandler	1	Bn	0,0	0,0	0,0

Figur 3. Ammoniakfølsomme naturområder. Kategori 1 og 2.

3.7.1. Kategori 1 natur – Ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-området Åmose, Tissø, Halleby Å og Flasken, hvor nærmeste kategori 1 natur er en grå/grøn klit beliggende cirka 4,3 km nordvest for husdyrbruget. Den totale deposition af ammoniak fra husdyrbruget er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for kategori 1 natur er maksimal totaldeposition på 0,7; 0,4 eller 0,2 kg N/ha/år afhængig af, om der er 0, 1 eller >1 husdyrbrug i nærheden.

Kommunens vurdering

Den beregnede totaldeposition fra husdyrbruget ligger under laveste beskyttelsesniveau. I vurderingen af depositionen er det derfor ikke nødvendigt at tage hensyn til antallet af andre husdyrbrug i nærheden. Kravet til totaldepositionen fra husdyrbruget er dermed overholdt.

Kommunen vurderer derfor, at det ansøgte projekt ikke indebærer nogen risiko for væsentlig negativ påvirkning af habitatområder og udpegningsgrundlaget herfor.

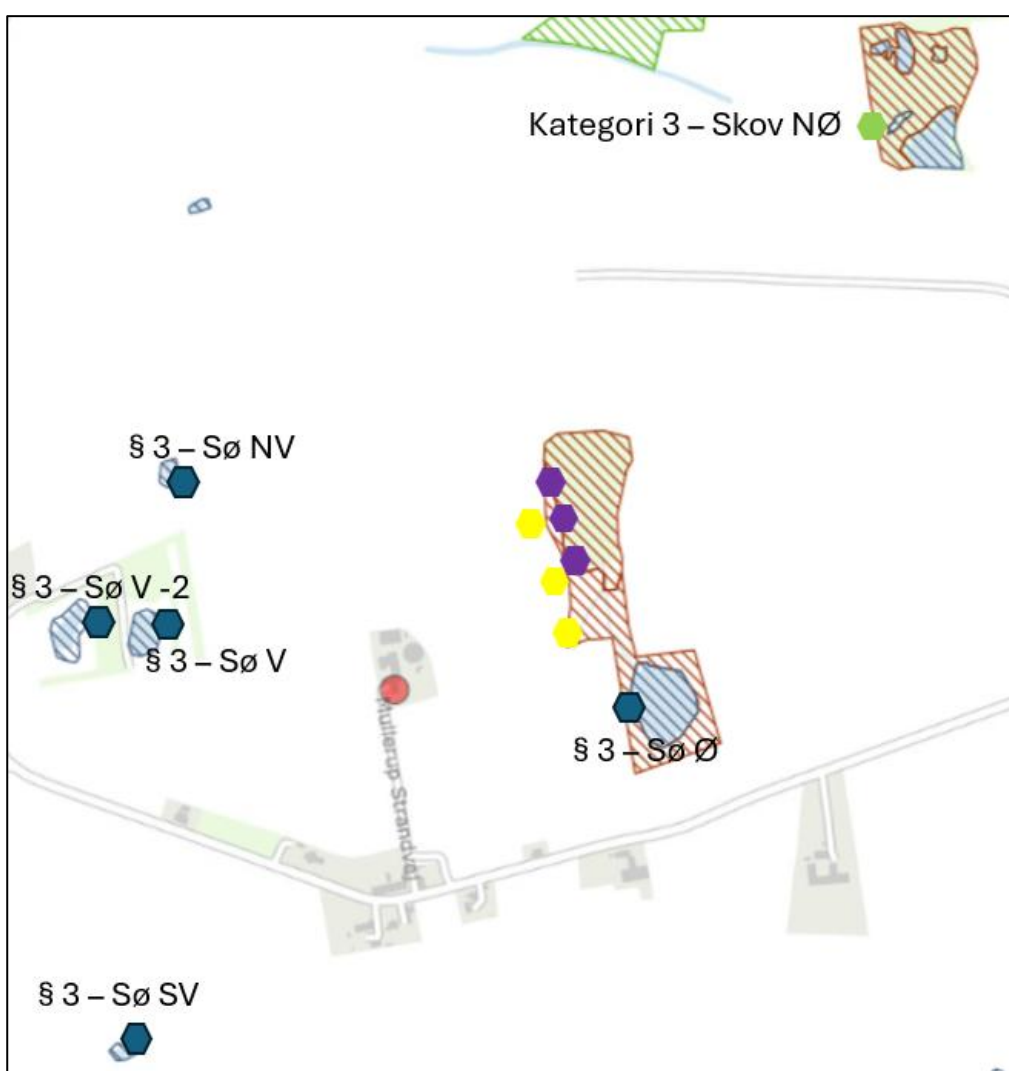
3.7.2. Kategori 2 natur – Ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev beliggende cirka 2,3 km sydvest for husdyrbruget. Den totale deposition af ammoniak fra husdyrbruget er til begge beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for kategori 2 natur er maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Kommunens vurdering

Den beregnede totaldeposition fra husdyrbruget ligger under beskyttelsesniveauet, og kommunen vurderer derfor, at det ansøgte projekt ikke indebærer nogen risiko for væsentlig negativ påvirkning af kategori 2 natur.

Figur 4. Ammoniakfølsomme naturområder. Blå: § 3-søer. Grøn: Potentiel ammoniakfølsom skov. Gul: 3 punkter for lysåben kategori 3-mose. Lilla: 3 punkter for skovbevokset kategori 3-mose.

3.7.3. Kategori 3 natur og anden natur beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven

Kategori 3 natur

Kategori 3 natur er ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet kategori 1- og 2 natur. Det drejer sig om moser, heder og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven³, samt ammoniakfølsomme skove.

For kategori 3 natur skal kommunen konkret vurdere, om der skal fastsættes vilkår om maksimal merdeposition. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 3 natur er lysåben mose og skovbevokset mose, hvor nærmeste punkt ligger 150 m øst for gyllebeholderen. Merdepositionen af ammoniak fra husdyrbruget er i ansøgningen beregnet til tre punkter i hver af de to moser. Se figur 4. Kommunen har i en scenarieberegning genberegnet deposition med ændrede ruheder af oplandet mellem husdyrbrugets anlæg og nogle af naturpunkterne. Se tabel 4. Merdepositionen er 2,8-3,1 kg N/ha/år for den lysåbne mose og 4,1-4,4 kg N/ha/år for den skovbevoksede mose. Totaldepositionen til de to moser er den samme som merdepositionen, da der ikke hidtil har været husdyrproduktion på ejendommen.

Til andre omkringliggende kategori 3 udpegninger (overdrev mod vest og mose mod sydøst) er merdepositionen beregnet til 0,2-0,4 kg N/ha/år.

Der er i ansøgningen beregnet deposition af ammoniak fra husdyrbruget til potentielt ammoniakfølsom skov vest for ejendommen. Kommunen har i en scenarieberegning genberegnet deposition på 0,6 kg N/ha/år til potentielt ammoniakfølsom skov nordøst for ejendommen. Se figur 4 og tabel 4.

Anden § 3 beskyttet natur

Anden natur som er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven kan også blive påvirket af ammoniakdeposition, og der kan ske ændring af naturtypens tilstand.

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 er der forbud mod at foretage noget, der afstedkommer ændringer af tilstanden af en række beskyttede naturtyper med en vis størrelse. Medfører en ændring af dyrehold merdeposition på 1,0 kg N/ha/år eller derunder, vil det ansøgte som altovervejende hovedregel ikke medføre en tilstandsændring af naturtypen.

Merdepositionen af ammoniak fra husdyrbruget er i ansøgningen beregnet til fire omkringliggende søer. Kommunen har i en scenarieberegning genberegnet deposition med ændrede ruheder af oplandet mellem husdyrbrugets anlæg og nogle af søerne. Endvidere har kommunen beregnet på yderligere en sø vest for ejendommen. Se figur 4 og tabel 4.

---

³ Naturbeskyttelsesloven – Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse

Nærmeste § 3 beskyttet natur er en sø beliggende cirka 150 meter vest for ny kostald. Mer- og totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget er beregnet til 4,1 kg N/ha/år. Til sø lidt længere mod vest og til sø mod nordvest er mer- og totaldepositionen beregnet til 1,9 kg N/ha/år. Til søen øst for husdyrbrugets anlæg er mer- og totaldepositionen 1,4 kg N/ha/år.

Der er ikke særskilte oplysninger om tilstand af søerne mod vest og søen med nordvest. Ud fra luftfotos kan kommunen konstatere, at søerne er omkranset af tagrør/dunhammer, hvilket viser, at søerne næringspåvirkede og dermed ikke kvælstofbegrænsede. Søerne vurderes derfor til ikke at være følsomme overfor deposition af ammoniak i den størrelsesorden, som fremgår af tabel 4.

Søen øst for husdyrbrugets anlæg er besøgt af kommunen primo sommer 2025 – se nedenstående.

Kommunens besigtigelse

Kommunens naturteam har den 3. juni 2025 besøgt de to moser og søen beliggende øst for det ansøgte.

Besigtigelsen viste, at områderne allerede er voldsomt næringspåvirkede, formentlig som følge af den omkringliggende markdrift, herunder tilledning af drænvand. De to moser og søen var domineret af høje konkurrencetætte græsser, der trives under næringsrige forhold, herunder tagrør, almindelig rapgræs, almindelig kvik, draphavre og almindelig hundegræs.

Link til kommunens tre besigtigelsesrapporter:

Skovbevokset mose: <https://naturereport.miljoportal.dk/1024451>

Lysåben mose: <https://naturereport.miljoportal.dk/1025058>

Sø: <https://naturereport.miljoportal.dk/1025175>

Den skovbevoksede mose er vurderet til § 3-undertypen aske/ellesump, som har en vejledende tålegrænse på 10-20 kg N/ha/år. Det konkrete område vurderes at ligge i den øvre ende af dette interval – det vil sige tålegrænse på over 15 kg N/ha/år.

Den lysåbne mose er vurderet til § 3-undertypen højstaude-/rørsump, som har en vejledende tålegrænse på 5-25 kg N/ha/år. Det konkrete område vurderes at ligge i den øvre ende af dette interval – det vil sige tålegrænse på over 15 kg N/ha/år.

Baggrundsbelastningen for området er 9,35 kg N/ha/år (Samlet deposition af kvælstof i gennemsnit over tre år – 2021-2023, som er seneste opgjorte periode).

Totalbelastningen af den lysåbne mose er således 12,5 kg N/ha/år (3,1 + 9,35), hvilket er under tålegræsen. Totalbelastningen af den skovbevoksede mose er tilsvarende 13,8 kg N/ha/år (4,4 + 9,35), hvilket er under tålegræsen.

Kommunens vurdering

Totalbelastningen af de to kategori 3-moser er under tålegrænserne. På baggrund af dette og kommunens besigtigelse vurderer kommunen, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en tilstandsændring af de to moseområder.

Merdeposition af ammoniak til øvrig kategori 3 natur er under 1,0 kg N/ha/år.

Nærmeste øvrig § 3 beskyttet natur er fire søer, som med udgangspunkt i ovenstående vurderes ikke at blive påvirket af ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt.

Ud fra ovenstående vurderer kommunen, at der ikke vil ske tilstandsændring af kategori 3 natur og anden § 3 beskyttet natur som følge af det ansøgte.

3.7.4. Kommunens samlede vurdering

Kalundborg Kommune vurderer, at ved overholdelse af vilkårene i denne godkendelse samt overholdelse af den generelle lovgivning kan husdyrbruget drives på stedet uden at påvirke den omkringliggende natur negativt.

3.8. Bilag IV-arter

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.5.2 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens beskrivelse

På habitatdirektivets bilag IV er der listet en række dyre- og plantearter, der kræver skærpet beskyttelse. Der skal sikres en gunstig bevaringsstatus for disse arter.

Kommunen har foretaget søgning i database over offentlige registreringer af arter. Inden for radius af 1 km fra husdyrbruget er der ingen nyere registreringer af bilag IV-arter.

Kommunens vurdering

Kommunen har ikke kendskab til, at der i nærheden af anlægget findes levesteder – det vil sige yngle- og rasteområder – for bilag IV-arter.

Enkelte arter omfattet af bilag IV kan dog have levested (sporadisk opholdssted eller fødesøgningsområde) på arealerne i området uden at dette er registreret. Navnlig gælder dette for de i Kalundborg Kommune relativt vidt udbredte arter Stor Vandsalamander og Spidssnudet Frø.

Kommunen har i ovenstående afsnit 3.7 vurderet, at den ansøgte drift ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende naturtyper – herunder beskyttede søer, der kan udgøre de nævnte arters yngledamme og dermed indgå i deres levested. Arternes rasteområde vil typisk befinde sig relativt tæt på yngledammene, og det er jævnfør afsnit 3.7 kommunens vurdering, at arealer, der kan udgøre rasteområder (beskyttede eller ej), ikke påvirkes.

Bevaringsstatus for eventuelle bilag IV-arter må derfor betragtes som værende uændret, og kommunen vurderer alt i alt, at ingen af arterne, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV, vil blive påvirket negativt i forbindelse med det ansøgte projekt.

3.9. Lugt

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.6 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens beskrivelse

Kriteriet for maksimal lugtgene afhænger af, hvilken type bebyggelse, der er tale om. Der er i ansøgningssystemet beregnet en teoretisk geneafstand fra tre bebyggelsestyper: enkeltbeboelse i landzone, samlet bebyggelse i landzone og byzone/sommerhusområde. Kommunen har i scenarieberegning tilrettet kostald til korrekt dimensionering og genberegnet afstande, samt foretaget supplerende beregning til sommerhusområde. Se tabel 5.

Tabel 5. Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Mullerup Strandvej 10A	0	FMK	121,5	121,5	294,4	Ja
 Mullerup Strandvej 10B	0	FMK	121,5	121,5	292,1	Ja
 Mullerup Strandvej 12	0	FMK	121,5	121,5	248,3	Ja
 Mullerup Strandvej 6	0	FMK	121,5	121,5	297	Ja
 Mullerup Strandvej 9	0	NY	370,7	333,7	334,1	Ja
 Kirke Helsingø By, Kirke Helsingø	0	NY	544,2	544,2	2322,6	Ja
 Strandgård, Drøsselbjerg	0	NY	544,2	517	1348,9	Ja

Nærmeste enkeltbolig i landzone er Mullerup Strandvej 12, som ligger i en gennemsnitsafstand på 248,3 m. Korrigeret geneafstand er 121,5 m.

Nærmeste samlet bebyggelse i landzone har udgangspunkt i Mullerup Strandvej 9, som ligger i en gennemsnitsafstand på 334,1 m. Korrigeret geneafstand er 333,7 m.

Nærmeste byzone/sommerhusområde er Drøsselbjerg Strand, som ligger i en gennemsnitsafstand på 1.348,9 m. Korrigeret geneafstand er 517,0 m.

Geneafstanden er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til beboelse, uden genekriteriet overskrides. Det skal bemærkes, at gennemsnitsafstanden ikke måles fra staldenes ydermur, men fra et lugtcentrum, som ansøgningssystemet beregner. Til beregningen af lugtcentrum vægtes lugtbidraget fra de enkelte stalde.

Bebyggelse med landbrugspligt er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Der er ikke kumulation med lugt fra andre husdyrbrug, da dette først er tilfældet, hvis der til andre husdyrbrug er mindre end 100 m til enkeltbolig og mindre end 300 m til samlet bebyggelse.

Kommunens vurdering

Kommunen konstaterer, at der er beregnet til de korrekte ejendomme, der udgør henholdsvis nærmeste enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde.

Idet korrigerede geneafstande ikke overstiger vægtede gennemsnitsafstande, er lugtgenekravet overholdt til omkringboende i alle typer bebyggelser.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at det ansøgte, ikke vil medføre væsentlige lugtgener for omkringboende.

Der stilles dog vilkår om, at kommunen kan meddele påbud om afhjælpende foranstaltninger, såfremt der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, som vurderes at være væsentlige større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejds gange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtstoffer minimeres. Lugtgenekriterierne bygger på en forudsætning om "god staldhygiejne". På baggrund heraf stilles vilkår vedrørende renholdelse af staldanlæg og ejendommen generelt med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Der stilles vilkår til præcis dimensionering og placering af kostald, da afstand til samlet bebyggelse er tæt på geneafstanden.

3.10. Øvrige gener (støj, støv, skadedyr, transport og lys)

3.10.1. Støj og rystelser

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.7.1 og 2.7.6 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens beskrivelse

Adgangsvejen til ejendommen omlægges, så den kommer længere væk fra nærmeste naboer, og cirka 100 meter af adgangsvejen tættest på Mullerup Strandvej bliver asfalteret. Se nærmere under afsnit 3.10.4.

Kommunens vurdering

Malkeanlæg er placeret inde i staldbygning og blanding af foder sker på ensilageplads langt fra naboer. Med baggrund i dette er det kommunens vurdering, at der ikke vil forekomme væsentlige støjgener fra denne del af driften af husdyrbruget. Det samme gælder lavfrekvent støj grundet afstand til naboer.

For at sikre, at der ikke vil forekomme væsentlige støjgener, er der fastsat vilkår om støjgrænser. Ved klage over støj skal overholdes af støjgrænserne dokumenteres, hvis kommunen finder det påkrævet. Dokumentationen skal ske i form af støjmåling/beregninger udført efter retningslinjer fra Miljøstyrelsen.

Med hensyn til vurdering af støj fra transport – se afsnit 3.10.4.

Kalundborg Kommune vurderer, at rystelser ikke vil forekomme fra anlægget, og at eventuelle rystelser fra transport ikke vil være væsentlig, da ny adgangsvej vil blive asfalteret. Der stilles derfor ikke vilkår til rystelser.

3.10.2. Støv

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.7.2 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens beskrivelse

Adgangsvejen til ejendommen omlægges, så den kommer længere væk fra nærmeste naboer, og cirka 100 meter af adgangsvejen tættest på Mullerup Strandvej bliver asfalteret. Se nærmere under afsnit 3.10.4.

Kommunens vurdering

Med den beskrevne drift af husdyrbruget er det kommunens vurdering, at der ikke vil forekomme væsentlige støvgener fra driften af husdyrbruget.

3.10.3. Fluer og skadedyr

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.7.4 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at med de stillede vilkår om fluebekæmpelse, samt vilkår om forebyggelse og bekæmpelse af rotter vil der ikke forekomme væsentlige gener fra fluer og skadedyr.

3.10.4. Transport

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.7.5 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

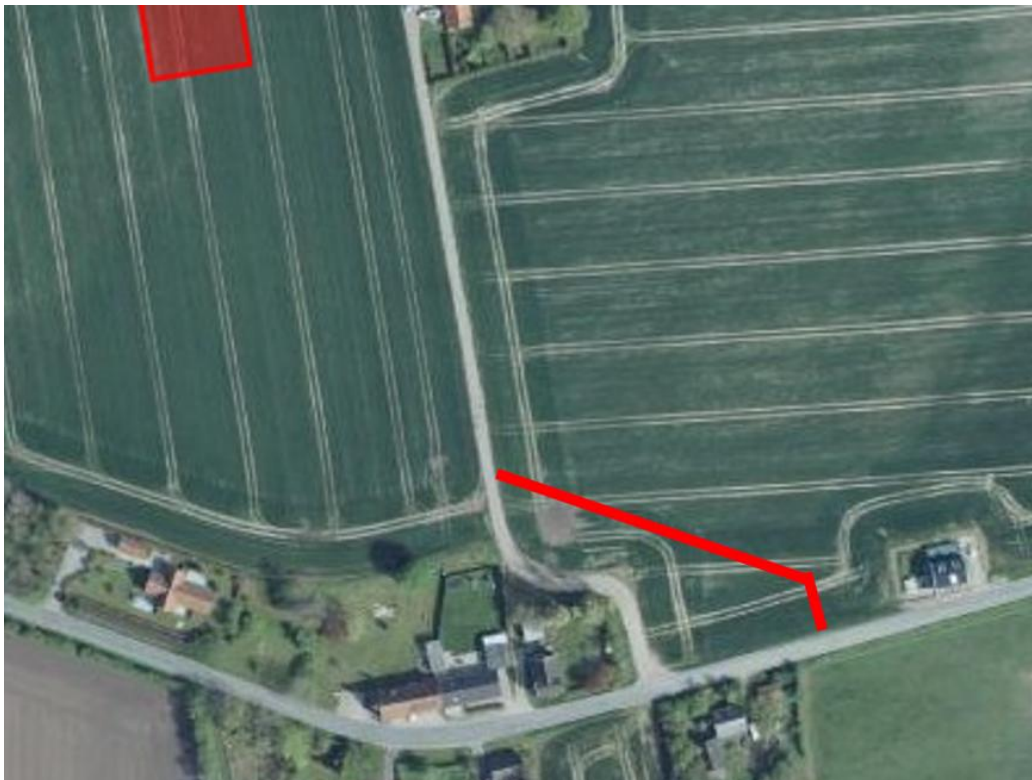
Kommunens beskrivelse

Adgangsvejen til ejendommen flyttes, så der bliver større afstand til naboer. Se figur 5. Adgangsvejen etableres, så der ikke er 90 graders sving. Adgangsvejen bliver befæstet med asfalt på cirka 100 meter nærmest Mullerup Strandvej.

Bemærk, at ændring af adgangsvej kræver overkørselstilladelse fra kommunens vejmyndighed.

Antallet af transporter med afhentning af gylle til biogasanlæg svarer til cirka 1 transport om dagen (ikke 2 ugentlige transporter som det fremgår af skema med antal af transporter i miljøkonsekvensrapporten).

Der vil være i gennemsnit 3 transporter pr. dag. Transporter med tilkørsel af halm og afgroder til ensilering foregår ikke jævnt fordelt over året men i korte perioder i forbindelse med høst. I størstedelen af året (uden for den travle høstperiode) vil det gennemsnitlige antal daglige transporter være derfor være 2 transporter pr. dag.

Figur 5. Ny adgangsvej til husdyrbruget. Markeret med rødt.

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår, at mælk afhentes hver anden dag, og at det kan ske hele døgnet.

Ansøger har i april 2026 telefonisk oplyst, at mælk vil blive afhentet midt på dagen, cirka klokken 12.

Kommunen har foretaget en orienterende støjberegning af støj fra transporter for at vurdere om de vejledende støjgrænser kan overholdes. Det vurderes, at en orienterende støjberegning for transport i natperioden midlet over tid (1/2 time) ikke vil være retvisende, da køretøjet er i bevægelse, og kørslen er kortvarig. Der tages derfor udgangspunkt i overholdelse af maksimalværdien af støjniveauet på 55 dB(A) i natperioden (alle dage klokken 22:00-7:00).

Der er i forhold til nærmeste naboer ikke nogen naturlig dæmpning af lyden. Den eneste dæmpning fra tilkørselsvejen er afstandsdæmpningen. Afstandsdæmpningen er beregnet ud fra formel i Miljøstyrelsens vejledning⁴.

Afstandsdæmpningen trækkes fra kildestyrken for den pågældende støjkilde, jævnfør afsnit 5.3.1 i vejledningen. Der er regnet med kildestyrken fra lastbil ved kørsel/op- og

⁴ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993: Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Ligning 5.3.2 på side 33.

nedacceleration på 99 dB(A). Dette er i overensstemmelse med afgørelse af 29. januar 2026 fra Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Kommunen har på luftfoto målt afstand fra nærmeste naboers bolig og opholdsareal (op til 15 meter fra bolig) til udkørsel af ny tilkørselsvej til ejendommen, samt for Mullerup Strandvej 6 til punkter på tilkørselsvejen. Kommunens orienterende støjberegning fremgår af tabel 6.

Tabel 6. Støjniveau ved henholdsvis bolig og opholdsareal hos nærmeste naboer

	Bolig			Opholdsareal		
	Afstand m	Dæmpning dB(A)	Støjniveau dB(A)	Afstand m	Dæmpning dB(A)	Støjniveau dB(A)
Mullerup Strandvej 9 ^{a)}	31	41	58	16	35	64
Mullerup Strandvej 4 ^{a)}	35	42	57	26	39	60
Mullerup Strandvej 6 ^{a)}	77	49	50	62	47	52
Mullerup Strandvej 6 ^{b)}	45	44	55	30	41	58
Mullerup Strandvej 6 ^{c)}	54	46	53	41	43	56

a) Til udkørsel af tilkørselsvej

b) Til nærmeste del af tilkørselsvej

c) Til sving af tilkørselsvej mod nord

Grænsen på 55 dB(A) er overskredet for bolig for to af naboerne og for opholdsareal for alle de tre nærmeste naboer. Dette er uden, at usikkerhed på beregningen er tillagt.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at de anførte transportter til og fra ejendommen er på et niveau, der kan forventes af denne størrelse og type af husdyrproduktion.

I en husdyrbrugsgodkendelse kan der primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til husdyrbruget. Der kan herudover stilles vilkår om, at til- eller frakørsel af foder, gødning med videre kun må ske på bestemte tidspunkter.

I vurderingen af transportpåvirkningen finder kommunen det væsentligt, at landzonen i praksis betragtes som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen derfor må acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug, herunder visse transportgener.

Indkørslen til ejendommen er direkte til/fra kommunevej. Omlægning og befæstning af adgangsvej indgår i kommunens vurdering med hensyn til støj og støv. Kommunen stiller derfor vilkår til adgangsvej.

Det er udgangspunkt for kommunens vurdering, at transport via offentlig vej er tilstrækkeligt reguleret af færdselsloven, herunder bestemmelser for opsamling af spild med videre.

Ud fra kommunens orienterede støjberegning vurderer Kalundborg Kommune, at der skal stilles vilkår, der begrænser kørsel med tung trafik til og fra husdyrbruget i natperioden – omfattende traktor og lastbil. Dette gøres for at sikre omgivelserne mod væsentlige støjgener.

Kommunen vurderer, at der med den beskrevne drift og de stillede vilkår ikke vil forekomme væsentlige transportgener fra husdyrbruget.

Kommunen bemærker, at driftsleder af husdyrbruget har mulighed for at fremsende dokumentation for husdyrbrugets støjpåvirkning, hvis driftsleder er af den opfattelse, at Kalundborg Kommunes beregninger ikke er retvisende for støjpåvirkningen fra den konkrete drift, eller hvis driften ændres, så der for eksempel afhentes mælk med ellastbil.

3.10.5. Lys

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.7.3 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at husdyrbrugets anvendelse af lys ikke ligger ud over, hvad der vil kunne forventes fra en landbrugsejendom og dermed vil være til væsentlig gene for omkringboende. Endvidere vil beplantning øst, syd og vest for staldanlægget mindske indsynet til staldene.

Der stilles derfor ingen vilkår angående lys.

3.11. Energi- og vandforbrug

3.11.1. Energiforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.8.4 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at det er væsentligt at overvåge energiforbruget og fastsætter derfor vilkår om årlig aflæsning af el-forbrug.

3.11.2. Vandforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.8.5 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at det er væsentligt at overvåge vandforbruget og fastsætter derfor vilkår om årlig aflæsning af vandforbrug.

3.12. Affald, olie og kemikalier

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.8.1, 2.8.2 og 2.8.3 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens vurdering

Opbevaring og afhentning af døde dyr reguleres af anden lovgivning, og der skal derfor ikke stilles vilkår hertil i denne godkendelse.

Affald fra husdyrbruget skal opbevares, håndteres og bortskaffes i overensstemmelse med bestemmelserne i kommunens affaldsregulativer og til enhver tid gældende lovgivning. Det er

regler, som gælder alle virksomheder, og reglerne behøver således ikke fremgå af de individuelle godkendelser/tilladelser. Kommunen finder i den konkrete sag ikke grundlag til at stille yderligere vilkår til håndtering af husdyrbrugets affald. Opbevaring og bortskaffelse af affald vil altid blive kontrolleret ved tilsyn.

Det vurderes, at opbevaring af dieselolie er tilstrækkeligt reguleret af olietankbekendtgørelsen. Kommunen finder det væsentligt, at tankning af dieselolie sker uden risiko for afløb til recipienter. Der stilles derfor vilkår om, at eventuel tankning skal ske på fast bund, og at pumpen skal sikres.

Opbevaring af sprøjtemidler er reguleret efter anden lovgivning og administreres ikke af kommunen.

3.13. Driftsforstyrrelser og uheld

Det fremgår af afsnit 3.1.5 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3), at der er udarbejdet beredskabsplan for ejendommen.

Kommunens vurdering

For at forebygge og afbøde virkninger af eventuelt uheld på husdyrbruget stiller kommunen vilkår om beredskabsplan og indholdet heraf.

3.14. Egenkontrol

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.7.7 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens vurdering

Kommunen finder det væsentligt, at der på husdyrbruget foretages egenkontrol, og at overholdelse af vilkår kan dokumenteres. Der stilles derfor vilkår om fremvisning af relevant dokumentation ved miljøtilsyn.

3.15. Alternative muligheder

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 3.1.7 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3).

Kommunens vurdering

Kalundborg Kommune vurderer, at den valgte placering af stalde og opbevaringsanlæg vil være den mest hensigtsmæssige på ejendommen, i forhold til påvirkning af de landskabelige værdier og for at være til mindst mulig gene for naboer og omboende.

Det vurderes, at eneste alternativ er 0-alternativet, som vil være ingen produktion

Projektet medfører i sig selv ikke en væsentlig påvirkning af omgivelserne. Påvirkningen af omgivelserne er undersøgt i de tidligere afsnit, og kommunen har stillet de nødvendige vilkår til at begrænse generne.

4. Bilag

Bilag 1 - Situationsplan

Situationsplan fra byggesag:

Bilag 2 – Hvidbog – Høring af udkast til miljøgodkendelse

Udkast til miljøgodkendelse har været i høring fra den 31. marts 2026 til den 8. maj 2026. Kommunen har modtaget 11 hørings-svar. For hvert høringssvar er der udarbejdet resumé. Da mange af svarene berører de samme emner, henvises der under kommunens kommentar i mange tilfælde til fælles kommentarer til de enkelte emner sidst i denne hvidbog. Under kommunens kommentar fremgår også, hvis høringssvar har afstedkommet en ændring i miljøgodkendelsen i forhold til udkastet.

Nr.	Svar fra	Resumé af svar	Kommunens kommentar
1	Janni Lyngholm Mullerup Strandvej 10a 4200 Slagelse	Høringssvar 1 og 2 er enslydende: Ønsker på ingen måde, at projektet gennemføres. Kan ikke acceptere: -Lugt fra stalde, gylle og ensilage -Øget støj og trafik -Forringelse af roligt boligområde -Miljøpåvirkninger herunder med ammoniak Mener ikke der tages det hensyn til naboer og omgi- velser, som husdyrbrugloven foreskriver.	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om -Lugt -Støj og rystelser -Transport Specifikke kommentarer: Boligerne langs Mullerup Strandvej er beliggende i landzone. Det er praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Dette fremgår af adskillige afgørelser fra Miljø- og Fø- devareklagenævnet.
2	Mads Trendholm Mullerup Strandvej 10a 4200 Slagelse		Miljøgodkendelser gives efter husdyrbrugloven, som indeholder bestemmelser til at værne om natur, miljø og landskab. I arbejdet med en ansøgning om miljø- godkendelse er der i loven opstillet en række emner, der skal vurderes på i forhold til udvidelsen såsom miljø- påvirkning, landskabelige hensyn og gener. Der er li- geledes i loven og de tilhørende bekendtgørelser og vejledninger opstillet afskæringskriterier for udledning og gener. Når disse overholdes, gives der tilladelse el- ler godkendelse. De i loven indbyggede afskæringskriterier, grænse- værdier og krav menes således fra landspolitisk side at være det, der beskytter naboer og omgivelser.

Nr.	Svar fra	Resumé af svar	Kommunens kommentar
3	Stine Walbech Jørgensen Mullerup Strandvej 4 4200 Slagelse	Er bekymret for -Baggrundsstøj -Transport herunder sætningsskader på hus -Flueplage -Lugtgene -Huspris ved salg -Dyrevelfærd Tvivler på beregningerne. Ønsker placering andet sted.	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om -Lugt -Støj og rystelser -Transport -Forhold der ikke er omfattet af husdyrbrugloven -Landskab Specifikke kommentarer: Beregninger af for eksempel lugt og ammoniakdeposition er foretaget som foreskrevet i det elektroniske ansøgningssystem, og kommunen har ikke hjemmel til at beregne på anden måde. Beregning af støj om natten er foretaget efter gældende vejledning. Der er i miljøgodkendelsen stillet vilkår om effektiv fluebekæmpelse efter nyeste retningslinjer.
4	Karen Sokoler Kirke Helsing Strandvej 21 4281 Gørlev	Projektet vil påvirke miljø, landskab, støj, lugt, CO ₂ -udslip og trafik. Projektet vil væsentlig ændre områdets karakter som landbrugslandskab. Henviser til hørings svar nr. 10.	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om -Lugt -Støj og rystelser -Transport -Forhold der ikke er omfattet af husdyrbrugloven -Landskab Specifik kommentar: Beregninger viser at miljøpåvirkningen ligger inden for gældende afskæringskriterier og grænseværdier. Se endvidere kommunens kommentarer under nummer 10.
5	Hanne Bente Mullerup Strandvej 16 4200 Slagelse	Projektet vil påvirke udsigt, landskab, støj, lugt og trafik. Projektet vil væsentlig ændre områdets karakter som landbrugslandskab. Henviser til hørings svar nr. 10.	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om -Lugt -Støj og rystelser -Transport -Landskab Se endvidere kommunens kommentarer under nummer 10.

Nr.	Svar fra	Resumé af svar	Kommunens kommentar
6	Therese Angelica Johansen Mullerup Strandvej 14 4200 Slagelse	Projektet vil påvirke udsigt, landskab, støj, lugt og trafik. Projektet vil væsentlig ændre områdets karakter som landbrugslandskab. Vil ikke kunne af glæde af eller blive boende i hus. Henviser til hørings svar nr. 10.	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om -Lugt -Støj og rystelser -Transport -Landskab Se endvidere kommunens kommentarer under nummer 10.
7	Kim Stien Nystuen Johansen Mullerup Strandvej 14 4200 Slagelse	Projektet vil påvirke udsigt, landskab, støj, lugt og trafik. Forventer at vejen udbygges, at fartgrænse nedsættes og at cykelsti etableres. Grundet lavt vandtryk forventes udvidelse eller etablering af vandværk. Forventer at der bliver værnet om salamandre og tudser. Projektet vil væsentlig ændre områdets karakter som landbrugslandskab. Henviser til hørings svar nr. 10.	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om -Lugt -Støj og rystelser -Transport -Landskab Specifikke kommentarer: Vandforbrug og -tryk er et spørgsmål mellem forbruger og vandværk. Af miljøgodkendelsens afsnit 3.8 fremgår, at bilag IV-arters yngle- og rasteområder ikke påvirkes. Bevaringsstatus for salamander må derfor betragtes som værende uændret og vil ikke blive påvirket negativt i forbindelse med det ansøgte projekt. Det samme gælder for arter af fredede tudser. Se endvidere kommunens kommentarer under nummer 10.
8	Carsten Falkenskov og Heidi Hundevadt Mullerup Strandvej 14a 4200 Slagelse	Projektet vil påvirke udsigt, landskab, støj, lugt og trafik. Projektet vil væsentlig ændre områdets karakter som landbrugslandskab. Henviser til hørings svar nr. 10.	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om -Lugt -Støj og rystelser -Transport -Landskab Se endvidere kommunens kommentarer under nummer 10.
9	Bernt Skjoldborg Jensen Toelstangsvej 44 4200 Slagelse	Overvejelser vedrørende landbrugets betydning for økonomien. Bekymret for -dyrevelfærd og -øget transport Henviser til problemer med trafik på Toelstangsvej.	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om -Transport -Forhold der ikke er omfattet af husdyrbrugloven

Nr.	Svar fra	Resumé af svar	Kommunens kommentar
10	Thomas Grøndahl-Niazi (lejer) og Karin Dinesen (ejer) Mullerup Strandvej 12 4200 Slagelse	<p>Gør gældende at der meddeles afslag eller hjemvisning til fornyet behandling, da væsentlige retlige og faglige mangler.</p> <p>Der er ikke begrundelse for erhvervsmæssig nødvendighed og placering i kystnærhedszone.</p> <p>Landskabelig vurdering tager ikke udgangspunkt i konkrete, lokale forhold. Der mangler blandt andet visualiseringer, samt vurdering af landskabets bæreevne og oplevelsen fra nærområdet. Der er udført egne visualiseringer, som er medsendt. Beplantning kan ikke tillægges afgørende vægt.</p> <p>Der mangler vilkår om transporttidspunkter. Mangler konkret vurdering af støj fra natkørsel, trafiksikkerhed og samlet belastning.</p> <p>Der mangler vurdering af kumulative påvirkninger.</p> <p>Den overordnede vurdering af projektet er generel og uden tilstrækkelig dokumentation.</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om</p> <ul style="list-style-type: none"> -Transport -Landskab <p>Specifikke kommentarer:</p> <p>Kommunen vurderer, at der ikke er grundlag for at give afslag. Kommunens afgørelse kan påklages, og Miljø- og Fødevareklagenævnet træffer afgørelse om stadfæstelse eller hjemvisning til fornyet behandling.</p> <p>Erhvervsmæssig nødvendighed er vurderet ud fra ansøgers ønskede produktion og almindelig praksis på området.</p> <p>Af § 42, stk. 1 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår hvilke enkelte emner, der skal indgå i kommunens vurdering i forbindelse med en miljøgodkendelse. Der fremgår ikke heraf eller andetsteds, at der skal eller kan foretages en samlet vurdering af kumulative påvirkninger.</p> <p>Miljøgodkendelsens kapitel 3 indeholder den miljøteknisk beskrivelse og vurdering af de enkelte emner, som skal vurderes. Kommunens samlede vurdering i selve miljøgodkendelsen (afsnit 1.1) bygger således på vurderingerne af de enkelte emner.</p>
11	Erik Sartor Mågestien 6 4200 Slagelse	<p>Projektet vil påvirke udsigt, landskab, støj, lugt og trafik. Projektet vil væsentlig ændre områdets karakter som landbrugslandskab.</p> <p>Henviser til høringssvar nr. 10.</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om</p> <ul style="list-style-type: none"> -Lugt -Støj og rystelser -Transport -Landskab <p>Se endvidere kommunens kommentarer under nummer 10.</p>

Lugt

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁵ indeholder krav om maksimal lugtgene af hensyn til omkringboende. Genekriterierne for husdyrbrugs lugtemission er fastlagt i § 32 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Genekriteriet omregnes til nødvendig geneafstand. Genekriteriet er opfyldt, når geneafstanden er mindre end afstanden mellem husdyrbrugets lugtcentrum og omkringboende.

Boligerne langs Mullerup Strandvej er for norges vedkommende del af såkaldt samlet bebyggelse. Altså hvor der inden for en afstand af 200 meter fra en bolig ligger flere end 6 andre boliger (uden landbrugspligt).

Beregning viser, at lugtbeskyttelsesniveauet er overholdt i forhold til alle tre genekategorier – byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse i landzone og enkeltboliger uden landbrugspligt. Da lugtgenekriterierne er overholdt vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, og at der således ikke er grundlag for at stille vilkår om lugtreducerende tiltag.

Lugt fra gylleudbringning og lugt fra ensilage er ikke reguleret af husdyrbrugloven og indgår derfor ikke i vurderingen af ansøgning efter husdyrbrugloven.

Støj og rystelser

Malkeanlæg er placeret inde i staldbygning og blanding af foder sker på ensilageplads langt fra naboer. Dette er baggrunden for kommunens vurdering, om at der ikke vil forekomme væsentlige støjgener fra denne del af driften af husdyrbruget. Det samme gælder lavfrekvent støj grundet afstand til naboer.

For at sikre, at der ikke vil forekomme væsentlige støjgener, er der fastsat vilkår om støjgrænser. Ved klage over støj skal overholdes af støjgrænserne dokumenteres, hvis kommunen finder det påkrævet. Dokumentation skal ske i form af støjmåling/beregninger udført efter retningslinjer fra Miljøstyrelsen.

Kommunen vurderer, at rystelser ikke vil forekomme fra anlægget, og at eventuelle rystelser fra transport ikke vil være væsentlig, da ny adgangsvej vil blive asfalteret.

Støj fra transport kommenteres i næste afsnit.

---

⁵ Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen – Bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Transport

I en miljøgodkendelse skal kommunen vurdere, om transport vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende. Dette fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, samt af afgørelser fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvoraf det også fremgår, at det ved reguleringen af husdyrbrug er praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug. Transport på offentlig vej samt spørgsmål om for eksempel belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrbrugloven Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende trafikbelastning, trafiksikkerhed eller etablering, tilstand og vedligehold af det lokale vejnet kan ikke indgå i en miljøgodkendelse.

I en miljøgodkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte interne adgangsveje til ejendommen, samt at til- eller frakørsel skal ske på bestemte tidspunkter. Ved udarbejdelse af miljøgodkendelse til husdyrbrug er kommunens mulighed for at afhjælpe alle gener på grund af transport således begrænset. Transporterne til og fra ejendommen vil foregå ad offentlig vej, som skal kunne tage den nødvendige trafik.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i to afgørelser antaget, at henholdsvis 3,8⁶ og cirka 3⁷ daglige transporter ikke afviger fra, hvad der må forventes i landzone, og at det ikke indebærer en væsentlig miljømæssig gene for de omkringboende. I den aktuelle sag vil der være i gennemsnit 3 transporter pr. dag inklusiv transporter med tilkørsel af halm og afgrøder til ensilering, som sker i korte perioder i forbindelse med høst. I størstedelen af året (uden for den travle høstperiode) vil det gennemsnitlige antal daglige transporter være derfor være 2 transporter pr. dag.

Adgangsvejen til ejendommen omlægges, så den kommer længere væk fra nærmeste naboer, og cirka 100 meter af adgangsvejen tættest på Mullerup Strandvej bliver asfalteret. Kommunen har i vilkår fastholdt omlægning og anvendelse af denne interne adgangsvej.

På baggrund af de indkomne høringssvar om støj og trafik og to afgørelser² fra Miljø- og Fødevareklagenævnet har kommunen regnet på støjbelastningen fra tunge transporter i natperioden og der er stillet vilkår om forbud mod tung transport i natperioden. Se nærmere i miljøgodkendelsens afsnit 3.10.1 og 3.10.4. Af afsnit 1.3.2 Høring fremgår i detaljer hvilke ændringer, der er foretaget i forhold til det udsendte udkast til miljøgodkendelse.

Det kan i øvrigt nævnes, at kommunens vejmyndighed har udarbejdet et notat om juridiske overvejelser vedrørende vejanlægs påvirkning af naboer. Dette notat kan fremsendes på forespørgsel til landbrug@kalundborg.dk.

---

⁶ Afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet: 24/11840 af 17. april 2026

⁷ Afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet: 22/12047 af 24. oktober 2025

Forhold der ikke er omfattet af husdyrbrugloven

Regler vedrørende dyrevelfærd og håndhævelsen heraf varetages af Fødevarestyrelsen og indgår ikke i vurderingen af ansøgning efter husdyrbrugloven.

I henhold til afgørelser fra Miljø- og Fødevareklagenævnet er spørgsmålet om værdiforringelse af omkringliggende ejendomme ikke et hensyn, der er omfattet af husdyrbrugloven. Se eksempel på klagenævnsafgørelse⁷.

Husdyrbrug kan være omfattet af generelle regler vedrørende udledning af klimagasser. Yderligere reduktion af udledning af klimagasser er ikke en del af reguleringen i husdyrbrugloven.

Overordnet spørgsmål om landbrugets betydning for økonomien er ikke et hensyn, der er omfattet af husdyrbrugloven.

Kalundborg Kommune kan derfor ikke inddrage dyrevelfærd, værdiforringelse af omkringliggende ejendomme, udledning af klimagasser og økonomi i miljøgodkendelsen.

Landskab

I miljøgodkendelsen er de landskabelige forhold blevet vurderet i forhold til det ansøgte. Såfremt kommunen vurderer, at det ansøgte kan lade sig gøre i forhold til lovgivningen, har kommunen ikke hjemmel til at foreslå placering på anden ejendom. Det kan nævnes, at kommunen i forbindelse med besigtigelse på ejendommen inden indsendelse af ansøgningen foreslog, at den nye stald placeres længere mod vest end først planlagt, da bygningen så vil blive placeret lavere i terrænet. Det er denne placering, som fremgår af miljøgodkendelsen.

Af afsnit 3.3 i miljøgodkendelsen fremgår kommunens beskrivelse og vurdering af de landskabelige forhold. Der er tale om konkret beskrivelse og vurdering af landskabet – blandt andet i forholdt til udsigt over Storebælt og udsigt fra kysten. Der er dermed lavet synlighedsanalyse og kommunen har vurderet, at visualiseringer ikke var nødvendige.

Beskrivelse og vurdering omfatter også vurdering i forhold til nærmeste naboer og Mullerup landsby (vurderingens sidste afsnit). Byggeriet kan ikke skjules, men den afskærmende beplantning vil opbryde det visuelle indtryk af byggeriet i landskabet i en grad, der vurderes acceptabel. Det vil tage noget tid for læhegnet at nå en vis højde, men vilkår om læhegn er stillet i lighed med almindelig praksis.

Af beskrivelse og vurdering følger endvidere vurdering i forhold til landskabets bæreevne (bølget storskala landskab). Den landskabelige vurdering er foretaget efter almindelig praksis af landzonemedarbejder i Kalundborg Kommune.

Bilag 3 – Ansøgers miljøkonsekvensrapport

Miljøansøgning efter husdyrbruglovens § 16a

Malkekvæg i ny stald, kalve i eks. lade samt nye plansiloer og nyt maskinhus

Jannik Abkjær Kristensen

Mullerup Strandvej 8

4200 Slagelse

Datablad (A)

Ansøger	<i>Jannik Abkjær Kristensen, Skolegade 26, 4281 Gørlev</i>
Ejendommens ejer	<i>Michael Abkjær Kristensen, Helsingevej 65, 4281 Gørlev</i>
Husdyrbrugets adresse	<i>Mullerup Strandvej 8, 4200 Slagelse</i>
CVR-nummer	<i>33434197</i>
CHR-nummer	<i>Oprettes senere</i>
Kommune	<i>Kalundborg</i>
Ejendomsnummer (BFE)	<i>8679799</i>
Matrikel-nr.	<i>3c Mullerup By, Drøsselbjerg m.fl.</i>
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	<i>Ingen</i>
Biaktiviteter	<i>Ingen</i>
Ansøgningskema	<i>250221</i>
Konsulenter	<i>VKST f.m.b.a., Fulbyvej 15, 4180 Sorø CVR-nr.: 31123992 Heidi Ledskov Mail: hsl@vkst.dk / Mobil 5148 9081 Lotte Tell Mail: lote@vkst.dk / Mobil 29 24 89 31</i>
Ansøgning indsendt	<i>September 2025 (version 1), januar 2026 (version 2)</i>

Forord

Jannik Abkjær Kristensen ønsker at etablere en bedrift med malkekvæg på Mullerup Strandvej 8, 4200 Slagelse. Ejendommen er beliggende i Kalundborg Kommune.

Produktionen på ejendommen vil komme til at udlede over 3.500 kg NH³-N/år. Miljøtilladelse til husdyrbruget skal derfor søges og meddeles efter husdyrbrugslovens § 16 a.

Der søges om tilladelse til malkekvæg i ny stald samt indretning af eksisterende halmlade til kalve. En eksisterende gyllebeholder bibeholdes. Ydermere ønskes etableret plansiloer.

Oplysningerne i denne miljøkonsekvensrapport supplerer oplysningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i henhold til oplysningskravet beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1.

Miljøkonsekvensrapporten påviser, beskriver og vurderer det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet. Rapporten beskriver desuden de eventuelle foranstaltninger, som ansøger har truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. Beskrivelsen indeholder følgende emner jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 4 stk. 8.;

Stk. 8. Miljøkonsekvensrapporten, herunder de oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. E og F, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,*
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,*
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,*
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,*
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer nævnt i nr. 1-4 og*
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.*

Beskrivelser og vurderinger i denne rapport danner sammen med beregninger udført i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk grundlag for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på ejendommen.

Indholdsfortegnelse

Datablad (A)	2
Forord 3	
1. Ikke teknisk resumé.....	6
2. Husdyrbruget og det ansøgte	7
2.1. Indretning og drift af anlæg	7
2.1.1. Beskrivelse af den ansøgte samt nuværende produktion	7
2.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi	9
2.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet	9
2.1.4. Ventilation	10
2.1.5. Teknologi	10
2.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde.....	10
2.2.1. Erhvervsmæssig nødvendighed.....	11
2.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	11
2.4. Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed	11
2.4.1. Farve og arkitektonisk udtryk	11
2.4.2. Landskabs- og planmæssige forhold	12
2.4.3. Generelle afstandskrav (§§ 6 og 8) samt ansøgning om dispensation.....	14
2.5. Husdyrbrugets ammoniakemission.....	15
2.5.1. Beliggenhed i forhold til natur.....	15
2.5.2. Bilag IV-arter	18
2.6. Husdyrbrugets lugtemission	20
2.7. Øvrige emissioner og genepåvirkninger	22
2.7.1. Støj	22
2.7.2. Støv	23
2.7.3. Lys	24
2.7.4. Skadedyr.....	24
2.7.5. Transporter.....	24
2.7.6. Rystelser	26
2.7.7. Egenkontroller.....	27
2.8. Reststoffer, affald og naturressourcer.....	27
2.8.1. Døde dyr	27
2.8.2. Affald	27
2.8.3. Olie og kemikalieforbrug	28
2.8.4. Energiforbrug	28
2.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen	29
2.9. BAT- ammoniak	29
2.10. Grænseoverskridende virkninger.....	30
3. Miljøkonsekvensvurdering	31
3.1. Beskrivelse af det ansøgte	31
3.1.1. Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner	31

3.1.2. Det ansøgtes forventede væsentlige indvirkninger på miljøet og de foranstaltninger der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse skadelige indvirkninger på miljø.	31
3.1.3. Andet i forhold til befolkningen og menneskers sundhed	31
3.1.4. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand	32
3.1.5. Risici for større ulykker og katastrofer	33
3.1.6. Det ansøgte husdyrbrugs indvirkning på klimaet og projektets sårbarhed over for klimaændringer	33
3.1.7. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt	33
4. Konklusion	34

1. Ikke teknisk resumé

Nudrift og det ansøgte projekt

Der er ingen nuværende lovlig husdyrproduktion på ejendommen Mullerup Strandvej 8. Ejendommen består af et ældre stuehus med driftsbygninger, en gyllebeholder samt en ældre halmlade.

Med den ønskede udnyttelse af eksisterende og nye bygninger bliver produktionsarealet på 4.765 m².

Der er 1 gylletank på ejendommen på 1.530 m³, der skal opsamle gylle fra stalden.

Det er vurderingen, at etableringen af dyreholdet kan gennemføres uden uacceptable påvirkninger af natur og omkringboende.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Da der pt. ikke er en husdyrproduktion på ejendommen, vil projektet ikke kunne undgå at resultere i en vis forøgelse af lugt, ammoniakfordampning, færdsel mv. fra ejendommen. Imidlertid er der foretaget beregninger i husdyrgodkendelse.dk, der viser at lugtkrav overholdes, og Kalundborg Kommune har besigtiget nærliggende naturområder og vurderet, at projektet ikke fører til uacceptable merpåvirkninger af naturområderne.

Lugt

Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser, at kravene i lovgivningen om lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt.

Trafik, støj og støv

Antallet af transportere forventes at stige, da der pt. ikke er et dyrehold på ejendommen. Transporter til og fra samt på ejendommen foregår med rimelig afstand i forhold til naboer og transportvejen nærmest naboerne vil blive asfalteret for yderligere at mindske gener med evt. støv. Naboer forventes derfor ikke at blive generet af støv og støj fra eksterne transportere samt interne transportere på husdyrbruget.

Landskab

Nordvest for den eksisterende halmlade etableres en ny kostald. Den eksisterende halmlade renoveres og indrettes til kalvestald. Desuden etableres et plansiloområde på ca. 3.800 m² øst for den nye kostald.

Placeringen af de nye bygninger/anlæg er valgt af hensyn til landskabet/terrænet, driftsforhold samt muligheden for at skabe et visuelt harmonisk landbrugsbyggeri, som fremstår som en samlet helhed.

De nye anlæg forventes at kunne indpasses i landskabet, så påvirkningen af landskabet bliver begrænset mest muligt.

Påvirkning af natur og Bilag IV-arter

De mest ammoniakfølsomme naturområder indenfor habitatudpegninger ligger i en afstand af mere end 4 km fra husdyranlægget. Der er lokaliseret flere andre naturområder i kortere afstand fra anlægget omfattet af den vejledende registrering af § 3-områder efter naturbeskyttelsesloven. Beregninger viser, at (på nær en kategori 3 mose og 3 §3 søer) hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage et større ammoniakbidrag end de grænser, der er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det ansøgte forventes ikke at påvirke beskyttede arter efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver. Det skyldes, at der ikke fjernes eller ødelægges yngle- eller rasteområder i forbindelse med det ansøgte.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Husdyrbruget er underlagt krav om at anvende den bedst tilgængelige teknologi i forhold til udledning af ammoniak.

For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 4.180 kg ammoniak pr. år, fra ejendommens husdyrbrug. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste teknikker på markedet, der er tilgængelige til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse.

Fra ejendommen udledes 4.104 kg ammoniak per år, hvilket er acceptabelt i forhold til BAT-kravet.

Tiltag til at begrænse miljøpåvirkninger

Der er i ansøgningen redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt. Blandt andet vil der blive;

- Etableret en ny kostald med fokus på de nyeste teknologiske løsninger, og med lavest mulig ammoniakfordampning.
- Den eksisterende gyllebeholder vil blive overdækket med telt, hvilket reducerer ammoniakfordampningen med 50 %
- Udarbejdet beredskabsplan for husdyrbruget som skal sikre, at forurening i forbindelse med et evt. uheld begrænses mest muligt.

Samlet vurderes det, at det ansøgte projekt har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi, samt at husdyrbruget ikke medfører væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet på en måde, der er forenelig med hensynet til omgivelserne.

2. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel redegøres der for det ansøgte, husdyrbrugets indretning og drift samt beliggenhed i forhold til omgivelserne.

Der redegøres desuden for husdyrbrugets ammoniak- og lugtemission, herunder påvirkninger af natur og naboer og for øvrige eventuelle påvirkninger med støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og ressourcer.

2.1. Indretning og drift af anlæg**2.1.1. Beskrivelse af den ansøgte samt nuværende produktion****Nuværende drift**

På ejendommen er der ingen nuværende husdyrproduktion.

Ansøgt drift

Der søges om følgende fysiske ændringer af husdyrbruget:

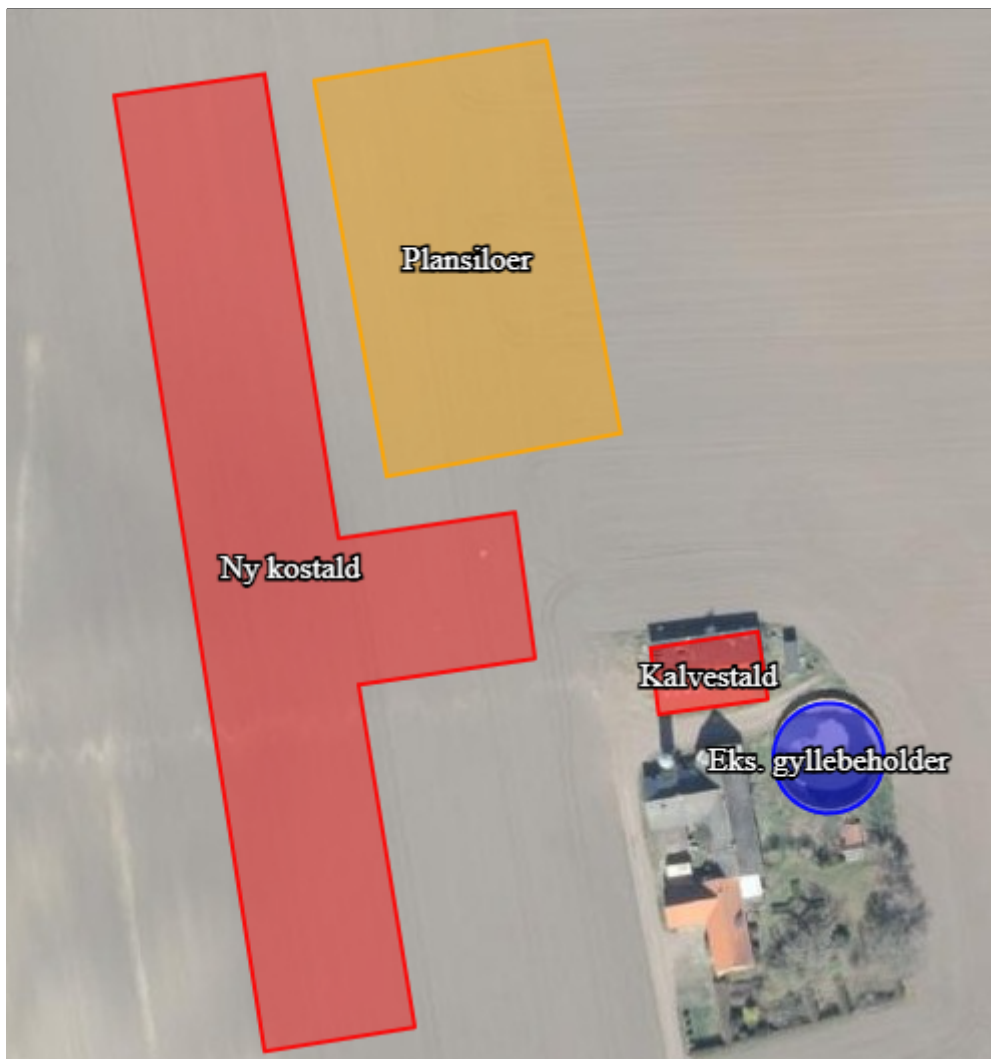
- Opførelse af ny kostald med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb (4.147 m² produktionsareal samt sidebygning med areal med dybstrøelse (470 m² produktionsareal).
- Etablering af kalvestald (148 m² produktionsareal) i eks. lade
- Etablering af plansiloområde på i alt ca. 3.800 m².
- Opførelse af opsamlingstank til silovand.

Der ansøges således om et samlet produktionsareal på 4.765 m².

8-års drift

Der er ingen produktion i 8 års drift.

Oversigt over anlægget fremgår af nedenstående luftfoto:

Ejendommens stald-, foder- og opbevaringsanlæg.

2.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi

Produktionsarealet er det areal i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning. Arealer, hvor dyrene kortvarigt opholder sig, skal ikke medtages i opgørelsen. Nakkebomsareal samt krybbekant er fratrukket produktionsarealet.

Det samlede produktionsareal i ansøgt drift er opgjort til 4.765 m², som vist i nedenstående oversigt.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Ny kostald	6894	Naturlig ventilation	3 m	(#778867) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	470
				(#777289) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	4147
Kalvestald	294	Naturlig ventilation	3 m	(#788442) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	148
Sum						4765
Nudrift - Ingen data						
8 års drift - Ingen data						

Ejendommens produktionsareal

Tegninger af anlægget er vedlagt som bilag.

Arealer i staldene, der ikke indgår som produktionsareal, men hvor der kortvarigt kan opholde sig dyr, såsom gangarealer mv, vil blive rengjort i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 38.

Overfladearealet af gyllebeholderen er beregnet automatisk ved indtegning af beholderen i husdyrgodkendelse.dk. Overfladeareal af gødningsopbevaringsanlæg bidrager til anlæggets samlede emission af ammoniak. Overdækningen af gyllebeholderen reducerer ammoniakfordampningen fra denne med 50 %. Gyllebeholderen bidrager ikke til lugtemission.

Størrelsen af produktionsareal med det aktuelle staldsystem og dyretype samt evt. anvendte teknologier danner grundlag for resultaterne af lugt og ammoniakberegningerne i husdyrgodkendelse.dk.

BAT for ammoniak fra produktionsanlægget er ligeledes baseret på ovenstående samt BAT-forudsætningen for det enkelte staldafsnit (jf. afsnit 2.9)

2.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet

Gødningsopbevaringsanlæg

I den nye kostald er der primært sengestald med fast drænet gulv med skraber og ajleafløb, samt et velfærdsområde med dybstrøelse. Kalvestalden indrettes med dybstrøelse.

Gødningsopbevaring	Kapacitet (m ³)	Byggeår	Overfladeareal (m ²)	NH ₃ -effekt
Gyllebeholder	1.530	1999	381	50 %
Gyllekanaler	Ca. 200	-	-	-
Fortank	Ca. 90	-	-	-
I alt (flydende)	1.820			

Oversigt over gødningsopbevaring.

Krav vedr. alarm, barriere eller terrænændring

Gyllebeholderen ligger mere end 100 meter fra sø og vandløb, samt udenfor risikoområde (6 graders hældning på terræn). Der er derfor ikke krav til gyllealarm eller beholderbarriere.

Håndtering

Husdyrgødningen bliver opbevaret og håndteret efter bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Gylle ledes til gyllebeholderen i lukkede rørføringer.

Forventet gødningsproduktion

500 jerseykøer i sengebåsestald: $500 \times 26,6 \text{ t/år} = 13.300 \text{ t/år}$, svarende til 1.108 t/mdr.

Det er planen at alt pladsvand/silovand skal ledes til ny opsamlingsbeholder:

Nye plansiloer udgør i alt 3.800 m^2 ($3.800 \text{ m}^2 \times 0,7 \text{ m}^3/\text{m}^2 =$) $2.660 \text{ m}^3/\text{år}$, svarende til 222 m^3/mdr .

Med en opsamlingstank på ca. 100 m^3 er der opbevaringskapacitet til ca. 0,5 mdr. Silovandet sprinkles ud på de omkringliggende arealer i henhold til gældende regler.

75 jerseykøer i dybstrøelse: $75 \times 13,5 \text{ t/år} = 1.012,5 \text{ t/år}$, svarende til ($1,7 \text{ m}^3/\text{t} \times 1.012,5 \text{ t}$) $= 1.721 \text{ m}^3/\text{år}$, $143,4 \text{ m}^3/\text{mdr}$. Dertil kommer lidt dybstrøelse fra kalvestalden.

Opbevaringskapacitet

Den samlede opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning udgør ca. 1.820 m^3 .

Med en forventet gylleproduktion på i alt 13.300 m^3 pr år og $1.081 \text{ m}^3/\text{mdr}$. er der kun opbevaringskapacitet til ca. 1,7 mdr. Da gyllebeholderen overdækkes, øger det opbevaringskapaciteten med $381 \text{ m}^2 \times 0,7 \text{ m}^3/\text{m}^2 = 267 \text{ m}^3/\text{år}$, hvilket svarer til 0,24 måneder, så der er kapacitet til ca. 2 måneder. Det forventes imidlertid at gylle leveres til biogas, så der er ikke behov for mere kapacitet.

Dybstrøelse muges ud efter behov og køres direkte til anden ejendom, hvor det opbevares i henhold til gældende lovgivning.

På sigt ønskes dybstrøelse ligeledes leveret til biogas.

Vurdering af opbevaringskapacitet

Da gyllen ønskes leveret til biogas, og der vil blive fremsendt underskrevet kontrakt på dette, vurderes det at kravet om minimum 9 mdr. opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen er opfyldt.

2.1.4. Ventilation

Staldbygningerne har naturlig ventilation.

2.1.5. Teknologi

Staldene er med enten fast gulv og skraber/ajleafløb eller dybstrøelse.

2.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Følgende ændringer på ejendommen er planlagt:

- Opførelse af ny kostald på ca. 6.700 m^2 bruttoareal, med sengebåsestald med fast drænet gulv og skraber og ajleafløb (4.147 m^2) samt et velfærdsområde med dybstrøelse (470 m^2).
- Etablering af plansiloområde på i alt ca. 3.800 m^2 .
- Indretning af eks. maskinlade til kalvestald til småkalve (0-1 mdr.)
- Opførelse af opsamlingstank til silovand, så det kan udsprinkles.

Der ansøges således om et samlet produktionsareal på 4.765 m^2 .

Placeringen af de nye elementer er valgt af hensyn til driftsforhold og muligheden for at skabe et visuelt harmonisk landbrugsbyggeri, som fremstår som en samlet helhed.

Ændringerne forventes ikke at påvirke landskabsoplevelsen i høj grad.

2.2.1. Erhvervsmæssig nødvendighed

Det ansøgte byggeri vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Der er tale om opførelse af byggeri, der er nødvendig for en drift af ejendommen som husdyrbrug.

Efter klagenævnets praksis kan opførelse af en stald på et husdyrbrug være erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift, hvis byggeriet knytter sig til bedriftens husdyrproduktion, og ikke ligger udover sædvanlig størrelse og kapacitet i forhold til ejendommens ansøgte dyrehold og landbrugsareal.

Byggeriet er ikke usædvanligt eller har industriel karakter, og byggeriet knytter sig alene til driften på denne ejendom.

Byggeriet opføres i tilknytning til eksisterende byggeri.

2.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

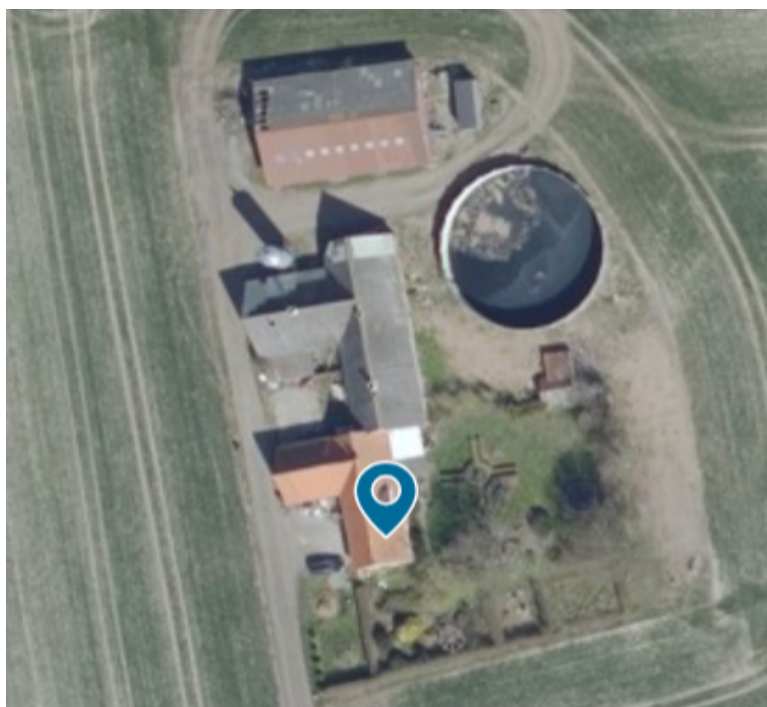
Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Anlægget skal derfor ikke godkendes sammen med andre anlæg til husdyrproduktion.

2.4. Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed

2.4.1. Farve og arkitektonisk udtryk

Bebyggelsen på ejendommen ønskes opført som traditionelt staldbyggeri. Der vil være lysegrå tagplader på samtlige bygninger, på nær den del af stuehuset, som bevares. Dette tag vil fortsat være med rød eternit. Den nye kostald opføres med grå betonelementer på de nederste 2,2 m. Over betonvæggen vil være gardiner, som sikrer et godt indeklima for køerne. Maskinhallen opføres i mørkegrå stålplader.

Gyllebeholderen er opført i betonelementer. Der foretages ingen væsentlige bygningsmæssige ændringer, eller ændringer i materiale og farvevalg på eksisterende bygninger, i forbindelse med det ansøgte projekt.

Eksisterende bygninger på Mullerup Strandvej 8. Kilde: Skråfoto

Da nybyggeriet indpasses i landskabet på bedst mulig vis, er vurderingen, at effekten og det visuelle udtryk fra staldbygningerne mv. vil være så uændret og neutral som muligt, når det tages i betragtning, at bygningsmassen på ejendommen øges meget med opførelsen af den nye kostald.

2.4.2. Landskabs- og planmæssige forhold

Landskab

Husdyrbruget er lokaliseret i Kalundborg Kommune og er beliggende i det åbne land ca. 2,3 km syd for Kirke Helsing og mellem Mullerup og Mullerup Havn.

Husdyrbruget er primært afgrænset af landbrugsjorder.

Placeringen af de nye anlæg er valgt af hensyn til driftsforhold og muligheden for at skabe et visuelt harmonisk landbrugsbyggeri, som fremstår som en samlet helhed.

Husdyrbruget er beliggende med rimelig afstand til nabobeboelser mod syd, og nyetableringerne består af opførelse af en kostald samt plansiloer.

Kostalden ønskes placeret nord/sydgående, dvs. med gavlen ned mod naboerne mod syd, så den syner mindst mulig fra Mullerup Strandvej. Sidebygningen med velfærdsområdet placeres midt for kostalden mod øst, så den kommer til at ligge delvist skjult bag de eksisterende bygninger (fra sydøst). Siloelementerne på plansiloområdet vil være maks. 3 m høje, hvorfor plansiloerne heller ikke forventes at virke markante i landskabet, da de placeres bagved og i tilknytning til en ny bygning, som vil være højere.

På baggrund af ovenstående, vurderes det at de nye elementer ikke kommer til at fremstå markante i landskabet.

Nærmeste nabo er Mullerup Strandvej 12, som ligger i en afstand af ca. 150 m fra det nye staldanlæg.

Forhold til kommuneplan

Ejendommen ligger i et område, der ifølge kommuneplanen ikke har relevante udpegninger.

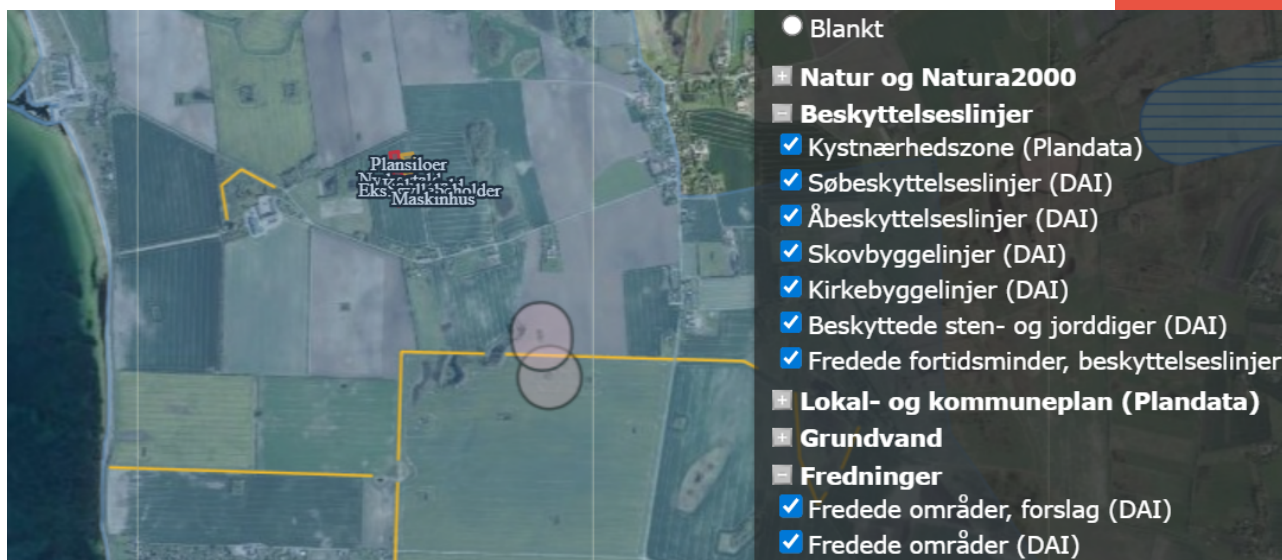
Bygge- og beskyttelseslinjer

Nye anlægsdeles placering i forhold til beskyttelseslinjer er opsummeret i nedenstående tabel.

Beskyttelseslinje	Ligger det ansøgte indenfor beskyttelsen		
	Nej	Ja	Delvis
Søbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Åbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Skovbyggelinje	☒	☐	☐
Kirkebyggelinje	☒	☐	☐
Klitfredning	☒	☐	☐
Strandbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Kystnærhedszone	☐	☒	☐
Fortidsmindebeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Beskyttelse sten- og jorddiger	☒	☐	☐

Bygge- og beskyttelseslinjer

Byggefeltene for det ansøgte byggeri ligger ikke indenfor beskyttelseslinjer, på nær kystnærhedszonen.

Nye anlægsdeles sammenfald med fredede områder og kulturarvsarealer fremgår af nedenstående tabel.

Fredede områder	Sammenfald med byggefelt ja/nej
Fredede områder	Nej
Kulturarvsarealer	Nej

Vurdering af landskabs- og planmæssige forhold

Ejendommen ligger udenfor diverse beskyttelseslinjer, på nær kystnærhedszonen. Idet etableringen af en kostald med tilhørende anlæg er nødvendig for at etablere et dyrehold på ejendommen, må byggeriet anses for at være erhvervsmæssigt nødvendigt. Desuden er det ansøgte i overensstemmelse med Kalundborg Kommuneplans udpegninger og retningslinjer.

Da husdyrbruget vil være beliggende med rimelig afstand til naboer, og da kostalden, som vil være den største bygning på ejendommen, ønskes placeret med gavlen ned mod naboerne mod syd, forventes de nye anlæg ikke at fremstå meget markant i landskabet, og dermed vurderes det ansøgte at have mindst mulig påvirkning på oplevelsen af det omkringliggende landskab.

2.4.3. Generelle afstandskrav (§§ 6 og 8) samt ansøgning om dispensation

Afstandene til de i Husdyrbrugslovens §§ 6, 7 og 8 nævnte områder fremgår af nedenstående tabeller. Kravene jf. §§ 6 og 7 har karakter af forbudszone. Afstandskravene i § 8 skal overholdes ved udvidelser eller ændringer af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug, der kan medføre forøget forurening. Der er dog mulighed for at give dispensation ved manglende overholdelse.

Forbudszoner jf. husdyrbrugsloven § 6			
	Afstandskrav	Placering	Aktuel afstand
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Kirke Helsinge By	Ca. 2.300 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, til blandet bolig -og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institution, rekreative formål etc.	50 m	Mullerup Strandvej 9	Ca. 240 m
Nabobeboelse	50 m	Mullerup Strandvej 12	Ca. 150 m
Forbudszoner jf. husdyrbrugsloven § 7			
Afstand til kategori 1-natur	Min. 10 m		Ca. 4,2 km
Afstand til kategori 2-natur	Min. 10 m		Ca. 2,2 km

Afstande og afstandskrav jf. husdyrbrugsloven § 8		
	Afstandskrav	Afstand
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25 m	➤ 100 m
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50 m	➤ 100 m
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15 m	➤ 15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15 m	Ca. 160 m
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25 m	➤ 500 m
Beboelse på samme ejendom	Min. 15 m	Ca. 35 m til kalvestald
Naboskel	Min. 30 m	Ca. 34 m
Afstandskrav nyetablering af opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning § 8		
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 100 m	Ikke relevant

Afstandskrav nyt byggeri/nye opbevaringsanlæg

Flere placeringer af den nye kostald har været overvejet, men visuelt og driftsmæssigt vil den mest fornuftige placering være den ønskede, med kostalden placeret med gavlen mod syd, hvor den syner mindst mulig og med sidebygningen (med velfærdsområdet) mod øst, bag de eksisterende bygninger. Plansiloerne ønskes placeret øst for stalden, og bagved/nord for sidebygningen med velfærdsområdet. Denne placering vil medvirke til det visuelt set mest diskrete udtryk af anlægget.

På baggrund heraf vurderes den ansøgte placering af nyanlæggene at være den mest hensigtsmæssige.

2.5. Husdyrbrugets ammoniakemission

Emissionen af ammoniak fra det ansøgte projekt fremgår af beregninger i husdyrgodkendelse.dk, se nedenstående tabel:

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4210	152	4362
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4210	76	4286
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	76
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det samlede resultat af ammoniakberegningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt udgør 4.286 kg NH₃-N/ha/år, hvilket betyder at BAT-kravet er overholdt.

2.5.1. Beliggenhed i forhold til natur

Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat grænser for, hvor meget husdyrbrug må påvirke omkringliggende natur med ammoniak. I husdyrgodkendelse.dk beregnes, hvor stor en del af husdyrbrugets ammoniakemission, der afsættes på omkringliggende ammoniakfølsom natur.

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur samt øvrig natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste §3 og kat. 3 naturpunkter. Fra Husdyrgodkendelse.dk

Kategori 1 natur

Kategori-1 natur er ammoniakfølsom natur beliggende i internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder). Det er de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området og som Naturstyrelsen har kortlagt. Derudover er det heder og overdrev, der er § 3 beskyttede efter naturbeskyttelsesloven.

Nærmeste kategori 1 natur er beliggende i en afstand af ca. 4,2 km fra bedriften.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen må totaldepositionen til kategori 1 natur ikke overstige følgende værdier:

- 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der er >1 andet husdyrbrug¹ i nærheden.
- 0,4 kg NH₃-N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,7 kg NH₃-N/ha/år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Den beregnede totaldeposition i nærmeste punkt af kat. 1 naturområdet er på 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Kumulation

Der findes 1 andet husdyrbrug som indgår i kumulation ifølge Husdyrgodkendelse.dk.

Når totaldepositionen er under 0,2 kg NH₃-N/ha/år er kravet til N-deposition, uanset kumulation, overholdt.

¹ Antallet af husdyrbrug i nærheden defineres i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 stk. 2.

Kategori 2 natur

Kategori-2 natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer, heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt overdrev der er større end 2,5 ha og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste kat. 2 natur er et overdrev. Det ligger ca. 2,2 km fra anlægget.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er den maksimale grænse for totaldepositionen til kategori 2 natur på 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Den beregnede totaldeposition til kategori 2 natur er på 0,0 kg NH₃-N/ha/år. Grænseværdien er dermed overholdt.

Kategori 3 natur

Kategori-3 natur er ammoniakfølsomme naturområder, der ikke er kategori-1 natur eller kategori-2 natur, og som er heder, moser, overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsom skov.

Der skal foretages en konkret vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak fra husdyrbruget til kategori 3 natur, hvis merdepositionen er over 1 kg NH₃-N/ha/år.

Det nærmeste kat. 3 naturområde er en mose beliggende øst for det planlagte anlæg, som vil modtage en merdeposition på 2,7 kg NH₃-N/ha/år. De øvrige kat. 3 områder vil modtage en merdeposition på mellem 0,2 og 4,0 kg NH₃-N/ha/år. Når merdepositionen overstiger 1,0 kg N/ha/år skal der foretages en vurdering af merdepositionen. Kalundborg Kommunes Naturteam har i sommeren 2025 foretaget en besigtigelse og efterfølgende vurdering af mosen samt merdepositionen. Kommunen vurderede at mosen kan tåle den ansøgte merdeposition, uden at projektet forårsager væsentlige, negative ændringer i mosen.

Øvrig vejledende registreret § 3 beskyttet natur

Ud over natur defineret under kategori 1, 2 og 3 skal der foretages en vurdering af merdeposition på andre naturtyper, som er vejledende udpeget i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 (§ 3 natur).

Der er en §3-beskyttet sø ca. 120 m nordvest for anlægget. Dertil samt til andre beskyttede naturområder er der beregnet merdeposition af ammoniak.

De beregnede merdepositioner ligger i intervallet 0,2-4,3 kg NH₃-N/ha/år, hvilket for 3 af søernes vedkommende er over de altid tilladte 1,0 kg NH₃-N/ha/år. Når der er tale om søer, er de dog oftest fosfobegrænsede, og det vurderes at den primære påvirkning af søerne med næringsstoffer, vil være fra markdriften, som foregår omkring søerne.

Af tabellen nedenfor ses resultatet af de ammoniakdepositionsregninger, der er gennemført i husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne er baseret på eksakte afstande og ruheder bestemt for opland og natur.

Samlet resultat af ammoniakberegninger Samlet emission: **4286,1** (kg NH₃-N/år)Meremission (8 års-drift): **4286,1** (kg NH₃-N/år)Meremission (nudrift): **4286,1** (kg NH₃-N/år)Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Lysåben mose 2	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	2,7	2,7	2,7
Skovmose - 3	Kategori 3	Ansøger	0	S	4,2	4,2	4,2
Skovmose - 2	Kategori 3	Ansøger	0	S	4,2	4,2	4,2
Skovmose -1	Kategori 3	Ansøger	0	S	3,9	3,9	3,9
Lysåben mose 3	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	2,9	2,9	2,9
§3-sø SV	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,2	0,2	0,2
§3-sø Ø	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,4	1,4	1,4
§3-sø NV	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,9	1,9	1,9
§3-sø V	Kategori 3	Ansøger	0	V	4,3	4,3	4,3
Kat 3 skov V	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,3	0,3
Kat 3 overdrev V	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,2	0,2
Kat 3 mose SØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,4	0,4	0,4
Lysåben mose 1	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	3,1	3,1	3,1
Kat 2 overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat 1 klit	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,0

Resultat af beregninger af ammoniakdeposition i de afsatte naturpunkter (fra husdyrgodkendelse.dk)**2.5.2. Bilag IV-arter**

Der er foretaget en søgning i kort.arealinfo.dk/naturdata.dk indenfor en radius af ca. 500 m fra ejendommen (se nedenstående kort).

Resultat af søgning på fund af bilag IV-arter i en radius af ca. 0,5 km fra ejendommen (kortarealinfor.dk)

Ifølge søgningen er der 2 registreringer af Bilag IV-arter (grøn frø) indenfor en afstand af 0,5 km. Se de orange markeringer øst for staldanlægget.

De arealer der inddrages til opførsel af kostald og plansiloer, er på nuværende tidspunkt dyrket mark, som ikke forventes at huse bilag IV-arter.

Det areal, som inddrages til opførsel af maskinhus, er på nuværende tidspunkt eksisterende køreareal ved gyllebeholderen, som ikke forventes at huse bilag IV-arter.

Vurdering vedr. natur og bilag IV-arter.

Projektet vurderes ikke at påvirke habitatområder, da afstanden til nærmeste habitatområde er 4,2 km væk.

Grænseværdier vedr. deposition af ammoniak overholdes for kategori 1 og 2 natur.

Ammoniakbidrag på de øvrige nærtliggende registrerede § 3-naturtyper vurderes ikke at have en væsentlig negativ indvirkning, da naturtyperne i området ikke vurderes at være ammoniakfølsomme.

De arealer der inddrages til byggefelter, er på nuværende tidspunkt enten dyrket mark (hvor kostalden samt plansiloområdet ønskes placeret) eller køreareal syd for gyllebeholderen, som ikke forventes at være yngle- og rasteområder eller levesteder for bilag IV-arter.

Der er konkret kendskab til forekomst af bilag IV arter (grøn frø) ca. 250 m fra anlægget. Det vurderes dog, at dyrkning af arealerne omkring de områder, hvor der er konstateret grøn frø, har en større påvirkning af frøens leve- og rasteområder, end den aktivitet etablering af en malkekvægbesætning på Mullerup Strandvej 8, bevirker.

Da der ikke fjernes levesteder for bilag IV-arter i forbindelse med det ansøgte, og idet projektet heller ikke giver anledning til en væsentlig øget påvirkning af naturområder med ammoniak, vurderes det, at projektet ikke vil have en negativ effekt på levesteder, yngle- og rasteområder for eventuelle bilag IV-arter.

2.6. Husdyrbrugets lugtemission

Der foretages en lugtberegning til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig. De tre kategorier er defineret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen:

Byzone
Eksisterende og ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone eller sommerhusområde
Samlet bebyggelse
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. eller Beboelsesbygninger i samlet bebyggelse i landzone
Enkelt bolig
Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, i landzonen, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget

Den nærmeste naboejendom er ejendommen Mullerup Strandvej 12 lokaliseret ca. 150 meter syd for husdyrbruget.

Nærmeste beboelse i samlet bebyggelse er Mullerup Strandvej 9, ligeledes placeret syd for husdyrbruget (ca. 230 m).

Den nærmeste byzone for Kirke Helsingør By er lokaliseret ca. 2,3 km nord for husdyrbruget.

Beliggenheden af naboer, samlet bebyggelse og by i forhold til husdyrbruget fremgår af kortet nedenfor.

Husdyrbrugets (markeret med rød stjerne) placering i forhold til naboer, samlet bebyggelse og byzone.

Den primære kilde til lugt fra dyreholdet stammer fra kostalden, der er naturligt ventileret.

Lugt i forhold til omkringboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt lugtgener, der kan forekomme i forbindelse med udbringning, indgår ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugtbidraget fra staldanlægget afhænger af m² produktionsareal, gulvtype og dyretype. Den vægtede gennemsnitsafstand for lugt er beregnet fra anlæggets lugtcentrum i forhold til den fysiske indtegning i husdyrgodkendelse.dk og m² produktionsareal pr. staldafsnit.

Beregningerne efter husdyrgodkendelse herunder viser, at genekriterierne er overholdt for nærmeste nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Mullerup Strandvej 10A	0	FMK	121,5	121,5	293,9	Ja
 Mullerup Strandvej 10B	0	FMK	121,5	121,5	291,6	Ja
 Mullerup Strandvej 12	0	FMK	121,5	121,5	247,8	Ja
 Mullerup Strandvej 6	0	FMK	121,5	121,5	296,6	Ja
 Mullerup Strandvej 9	0	NY	370,7	333,7	333,7	Ja
 Kirke Helsingø By, Kirke Helsingø	0	NY	544,2	544,2	2325,3	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone

Konsekvenszone: 508 m

Resultat af lugtberegning (fra husdyrgodkendelse.dk)

Kumulation

Hvis der er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 m fra samme punkt på en enkeltbolig skal geneafstanden forøges med hhv. 10 pct., hvis der er 1 og 20 pct., hvis der er 2 eller flere husdyrbrug.

Der er ingen andre husdyrbrug, som skal medregnes i kumulation ved beregning af geneafstand til naboer, samlet bebyggelse eller by.

Vurdering af lugtgener for omboende

Beregningerne efter husdyrgodkendelse.dk viser, at genekriterierne er overholdt for nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er sundhedsskadelig (ammoniak undtaget).

2.7. Øvrige emissioner og genepåvirkninger

Nedenfor er eventuelle gener fra husdyrbruget som støj, støv, fluer/skadedyr, lys og transporter beskrevet.

2.7.1. Støj

De væsentligste støjkloder fra husdyrbruget er støj ved håndtering, modtagelse og levering af dyr, pumpning af gylle og blanding af foder.

Støjkilde	Placering	Drifttid	Styrke
Stalde og dyr	I staldene	Døgnet rundt alle dage	Svag støj
Malkeanlæg	I kostald	Døgnet rundt alle dage	Svag støj og placeret inde i bygning
Kørsel med maskiner	Lastbiler med husdyrgødning fra ejendommen til biogasanlæg. Interne transporter ifm. pasning af dyrene	Primært indenfor almindelig arbejdstid	Svag støj
Blanding af foder	Udendørs ved ensilageplads	Indenfor almindelig arbejdstid	Svag støj

Støjkilder fra husdyrbruget.

Støj vedr. transporter er beskrevet under afsnittet transporter.

Flere af støjkilderne giver kun anledning til kortvarig støj. Det drejer sig f.eks. om transport af dyr samt blanding af foder.

En støjkilde som omrøring er gylle er normalt sæsonbetonet og vil ske sjældent.

Nærmeste nabo ligger med rimelig afstand til husdyrbruget.

Vurdering af støjgener

Der forekommer aldrig støj fra alle støjkilder samtidig.

Der er ca. 150 meter til nærmeste nabo. Naboer forventes ikke at kunne blive generet af støj fra husdyrbruget med denne afstand. For at reducere generne for naboerne er man på husdyrbruget opmærksom på, at støjende aktiviteter altovervejende skal foregå indenfor normal arbejdstid.

Lavfrekvent støj vurderes ikke at være et problem med afstanden til naboerne.

Nærmeste nabostuehus er beliggende ca. 35 meter fra indkørslen til husdyrbruget.

2.7.2. Støv

Støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af foder og halm samt ved transporter til og fra husdyrbruget og intern kørsel på ejendommen.

Transporter på jord- eller grusveje kan give anledning til lokale støvgener i tørre perioder. Se punktet transporter.

Nærmeste nabostuehus er beliggende ca. 35 meter fra indkørslen til husdyrbruget.

Vurdering af støvgener

Der vurderes ikke at være støvkilder fra driften af husdyrbruget, som giver anledning til væsentlige gener for naboer. Det skyldes, at der ikke er væsentlige kilder til støv fra anlægget. Nærmeste nabo ligger desuden i en afstand på 150 meter fra anlægget.

Nærmeste nabo fra indkørslen til anlægget er beliggende ca. 35 meter herfra, og imellem indkørsel og nabostuehuse er beplantning, som mindsker støvgener. Desuden asfalteres den del af indkørslen, som ligger tættest på naboerne, hvilket yderligere medvirker til at reducere

støvgener. Det vurderes, at førnævnte medvirker til, at nærmeste naboer ikke vil blive påvirket af støvgener.

Støv i forbindelse med transporteres søges mimeres ved hensynsfuld kørsel og lav hastighed.

2.7.3. Lys

Der vil blive opsat lys ved porte og øvrige indgange, som er tændt ved behov i vinterperioden samt i en kortere periode om sommeren. Der er arbejdsbelysning ved ensilagepladsen, som kun er tændt, når der arbejdes på pladsen (sensor).

Vurdering af lyspåvirkninger

Der vil ikke være lys ved bygninger, der vurderes at kunne være til gene for omkringboende eller trafikanter. Det skyldes, at der kun vil være svagt lys i kostalden om natten, og ingen udendørsbelysning, som er tændt om natten.

Da der ikke er store projektører på ejendommen, og da der ikke er lys, der vender ud mod nabobeboelserne, forventes der ikke at blive væsentlige gener fra lys til omgivelserne.

2.7.4. Skadedyr

Gener fra fluer og andre skadedyr håndteres hovedsagelig gennem forebyggelse, hvor regelmæssig rengøring af stalde og opbevaring af foder vil være med til at begrænse forekomst af skadedyr.

Foder vil blive opbevaret i fodersiloer og plansiloer og eventuelt foderspild fjernes løbende.

Rotter

Rottebekæmpelse vil foregå via aftale med kommunen eller privat firma.

Fluer

Ved behov bekæmpes fluer med lovlige bekæmpelsesmidler.

Vurdering af skadedyr

Opbevaring af foder kommer til at ske i plansiloer samt i siloer (tilskudsfoder), og evt. spild fjernes løbende. Derudover holdes arealer omkring anlægget ryddelige, så der ikke opstår øget risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Det vurderes, at husdyrbruget forebygger og bekæmper fluer og rotter på en måde, så disse skadedyr ikke forventes at medføre skade, gene eller uhygiejniske forhold for omkringboende eller udgøre en risiko for menneskers sundhed.

2.7.5. Transporter

Der er 1 adgangsvej til ejendommen fra Mullerup Strandvej, som ønskes omlagt, så der bliver større afstand til naboerne. Adgangsvejen vil blive befæstet (asfalt) på de ca. 100 m, som ligger nærmest boligerne langs Mullerup Strandvej.

Oversigtskort over ny tilkørselsvej til husdyrbruget.

Afhentning af døde dyr vil ske efter behov.

Antallet af transporter til og fra ejendommen vil stige markant, da der pt. ikke er et dyrehold på ejendommen.

Oversigt over transporter fremgår af nedenstående tabel. Transporter er defineret som biler større end 3.500 kg, og en transport er defineret som en til- og frakørsel.

Type	Antal og kapacitet per år		Hyppighed		Tidsrum
	Nudrift	Ansøgt drift	Nudrift	Ansøgt drift	
Afhentning af mælk	0	185	-	Hver 2. dag	Afh. af Arla hele døgnet
Afhentning af slagtedyr	0	26	-	Jævnligt	6:00 – 18:00
Afhentning af døde dyr til destruktion	0	26	-	Jævnligt	6:00 – 18:00
Levering af tilskudsfoder mv.	0	26	-	Jævnligt	6:00 – 18:00
Indtransport af ensilage	0	250	-	Sæson (1 uge)	Sept. 6:00 – 18:00
Halmtransport	0	120	-	Sæson	6:00 – 18:00
Afhentning af gylle (biogas, kapacitet 35 tons)	0	380	-	Ca. 2 gange ugentligt	6:00– 18:00
Bortkørsel af dybstrøelse (kapacitet 15 tons)	0	50	-	Ugentligt	6:00 – 18:00
Levering af diesel	0	12	-	Sjældent	6:00 – 18:00
Afhentning af dagrenovation	26	26	Jævnligt	Jævnligt	6:00 – 18:00
Total	26	1.101	Gennemsnit 3 transporter pr dag		

Transporter til og fra ejendommen.

Transporter til- og fra husdyrbruget vil primært ske indenfor normal arbejdstid fra kl. 6.00-18.00.

Transporter med og hjemtagning af ensilage vil finde sted i sæsonerne. Ved sæsonarbejde vil der også kunne forekomme kørsel i aftentimerne og i weekender. En del af transporten af grovfoder, vil foregå primært som intern transport fra omkringliggende arealer. Kørsel med gylle og dybstrøelse vil foregå jævnt hen over året, da der afhentes gylle til biogas, og da dybstrøelse transporteres til anden ejendom straks efter udmugning.

Visse gener med støj vil forekomme, men der køres efter forholdene.

Vurdering af transporter

Antallet af transporter til og fra ejendommen stiger i ansøgt drift, da der pt. ikke er et husdyrbrug på ejendommen.

Oversigtsforholdene ved til- og frakørsel til ejendommen forventes at blive gode, idet den eksisterende indkørsel omlægges mod øst, så den kommer til at ligge med afstand til naboerne og med afstand til beplantning, som kan forringe udsynet. Til- og frakørsel til ejendommen vurderes derfor ikke at være til gene for trafikken.

De interne transporter på ejendommen foregår i meget god afstand i forhold til naboer. Naboer vurderes derfor ikke at blive generet af støv og støj fra interne transporter på husdyrbruget.

2.7.6. Rystelser

Driften i anlægget bidrager ikke til rystelser.

Transport til og fra anlægget med traktor og lastbiler forventes ikke at give anledning til rystelser fra transportvejen, dels da gummihjul absorberer stød, og dels da vejbelægningen ikke bidrager til rystelser som eks. en brostensbelægning.

Vurdering af rystelser

Transport på asfaltvej vurderes til ikke at give rystelser.

2.7.7. Egenkontroller

Love og bekendtgørelser, som regulerer aktiviteter på landbrugsejendomme, foreskriver en lang række krav i forhold til egenkontrol. Herunder er der bl.a. krav om registrering af markstakkes placering hen over en 5 års periode, logbog over overdækning på gyllebeholder, beholderkontrol som skal fremsendes til kommunen, registrering af anvendelse af husdyrgødning og handelsgødning, samt sprøjtemidler. Egenkontrol, som er fastsat ved lovgivning, medtages ikke i dette afsnit, da den type egenkontrol til enhver tid skal følge lovgivningen.

Der vil blive udført KlimaTjek via Arla, da bedriften vil være en del af Arlagården.

Vurdering af egenkontrol

Det vurderes, at generelle krav til egenkontrollen og løbende service af produktionsapparatet som træder i kraft ved godkendelsens meddelelse, samlet vil medvirke til, at produktionen finder sted på en forsvarlig måde, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

2.8. Reststoffer, affald og naturressourcer

2.8.1. Døde dyr

Døde dyr vil blive opbevaret på fast plads. Døde dyr vil blive opbevaret hygiejnisk og overdækket på fast plads. Døde dyr vil blive afhentet af DAKA og normalt indenfor 24 timer efter anmeldelsen, hvis ikke det er op til en weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil normalt være inden for en normal arbejdsdag.

2.8.2. Affald

På et IE-brug skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. § 6b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Her er dog ikke tale om et IE-brug, men alligevel er der fokus på minimering af affaldsmængderne.

I forbindelse med produktionen på ejendommen produceres der husdyrgødning, som genanvendes som gødning på markerne.

Foderspild søges minimeret mest muligt, da det er en unødigt omkostning i produktionen. Foderspild havner i gyllen og genanvendes ligeledes på marken.

De affaldsmængder, som skal håndteres, opbevares og bortskaffes, er primært emballage fra de hjælpestoffer, der anvendes i produktionen. Det er svært at nedbringe affaldsmængden, da husdyrbruget ikke har indflydelse på emballeringen. Mængden af affald er dog begrænset i forhold til produktionens størrelse.

Affaldet består primært af plastdunke fra sæber, desinfektionsmidler, bekæmpelsesmidler, klinisk risikoaffald, spraydåser til mærkning af dyr, lysstofrør fra stalde, papir, pap og plast fra emballering samt jern og metal.

Affaldstype	Håndtering og bortskaffelse
Klinisk Risikoaffald Kanyler og medicinrester og spraydåser	Kommunal ordning
Tom emballage (papir/pap/plast og plastdunke)	Afhentes af godkendt transportør
Lysstofrør og elsparepærer	Afleveres på genbrugsplads
Jern og metal	Afleveres til produkthandler

Håndtering af affald på husdyrbruget

Affaldet sorteres på ejendommen og bortskaffes som beskrevet i ovenstående skema.

Vurdering vedr. opbevaring og håndtering af affald.

Døde dyr vil blive overdækket og afhentet efter behov af DAKA. Det vurderes således, at døde dyr vil blive opbevaret på en forsvarlig måde.

Det vurderes samlet, at affaldshierarkiet er iagttaget og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativer.

2.8.3. Olie og kemikalieforbrug

Olieforbrug

Der vil blive opsat 1 dieselolietank på ejendommen.

Oliefald (spildolie)

Der opbevares ingen spildolie på ejendommen, da der ikke foregår markdrift fra ejendommen.

Kemikalieforbrug

Der bruges lidt kemikalier til rengøring af malkesystem.

Kemiaffald

Intet, da der ikke foretages markdrift fra ejendommen. Plastdunke fra rengøringsmidler til stald opbevares i container.

Vurdering vedr. opbevaring og håndtering af olie og kemi.

Det vurderes samlet, at affaldshierarkiet er iagttaget og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativer.

2.8.4. Energiforbrug

Ejendommens elforbrug vil primært gå til belysning, malkeanlæg, gyllepumpning, skrabeanlæg og anden teknik (genanvendelse).

Energiforbruget vil blive opgjort i forbindelse med årsregnskabet. Elforbruget forventes at ligge indenfor normalen ift. malkekvægbesætninger i samme størrelse.

Vurdering vedr. energi

I malkekvægbesætninger ligger mulighederne for at spare på energi primært indenfor områderne foderfremstilling og belysning.

Ved byggeri af en ny kostald, er der fokus på anvendelse af nyeste teknologi og belysning, med lavest muligt strømforbrug (bl.a. LED-belysning).

Det vurderes, at husdyrbruget har fokus på energi, og er indstillet på at foretage handlinger med henblik på lavest mulige klimaaftryk af produktionen.

2.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Ejendommen forsynes med vand fra privat boring. Der forbruges vand til drikkevand til dyrene, vask af malkeanlæg, kostald mv.

Husdyrbrugets vandforbrug søges begrænset via nedenstående tiltag:

- Dagligt eftersyn af rørføringer til vandkar.
- Fokus på ikke at bruge mere vand end nødvendigt.

Spildevand

Tagvand ledes til dræn.

Spildevand opsamles i ejendommens gyllesystem og er indregnet i normtallene for gylleproduktion.

Vand fra plansiloerne vil blive ledt til ny opsamlingstank, hvorfra det kan udsprinkles på de omkringliggende arealer.

Spildevand fra beboelsen ledes til privat spildevandsanlæg med nedsivning.

Vurdering af vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Det vurderes, at der ikke vil blive forbrugt mere vand end der er behov for på ejendommen og der vil i den daglige drift være fokus på at reducere vandspild ved løbende vedligeholdelse af rørføringer samt løbende udskiftning af utætte drikkevandsrør.

Det vurderes, at husdyrbruget har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere vandforbruget.

2.9. BAT- ammoniak

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening og forbrug fra husdyranlæg.

BAT kravet, hvad angår ammoniak, indtræder ved en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃N pr år. BAT-niveauet er lovbestemt og skal sikre, at ammoniakemissionen fra husdyrbrugets staldanlæg er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi, der er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

For eksisterende stalde, hvor krav om BAT er fastlagt i en eksisterende godkendelse, skal BAT-kravet genberegnes med inddragelse af effekten af tidligere vilkår, medmindre vilkårene er stillet til en miljøteknologi, som ikke længere er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, eller på anden måde er anerkendt.

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af BAT er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Den samlede BAT beregning fremgår af nedenstående tabel.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4210	152	4362
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4210	76	4286
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	76
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den samlede BAT beregning fra husdyrgodkendelse.dk

Det samlede BAT-krav er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 4.362 kg N/år og ammoniakemissionen er på 4.286 kg N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt.

BAT-beregningen er baseret på nedenstående forudsætning om staldafsnittene.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde ? i				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^C
Ny kostald	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89
Ny kostald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Kalvestald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^B	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

^B BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^C BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Forudsætning for BAT-beregningen (fra husdyrgodkendelse.dk)

BAT-redegørelse

Mulige teknologier til reduktion af ammoniakfordampningen i kvægstalde er overdækning af gyllebeholder og forsuring af gylle.

BAT-kravet er overholdt ved det valgte staldsystem samt overdækning af gylletank. Derfor er der ikke behov for yderligere BAT-redegørelse.

Vurdering, begrænsning af ammoniakemission

BAT-kravet er overholdt med 76 kg N/ha/år. Der er ikke hjemmel til, ej heller er det proportionalt, at stille krav om yderligere ammoniakreducerende tiltag.

2.10. Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger med stor afstand til den danske landegrænse, og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger derfor ikke relevant.

3. Miljøkonsekvensvurdering

3.1. Beskrivelse af det ansøgte

3.1.1. Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner

Der henvises til afsnittet: Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte afsnit 2.1-2.4.

3.1.2. Det ansøgtes forventede væsentlige indvirkninger på miljøet og de foranstaltninger der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse skadelige indvirkninger på miljø.

Der henvises til de foretagne vurderinger i afsnittene 2.5 – 2.10. vedr. natur, lugt, støj, støv lys, skadedyr, transporter, rystelser, energi og vand.

3.1.3. Andet i forhold til befolkningen og menneskers sundhed

Den generelle lovgivning som omfatter produktion af husdyr samt drift af markarealer er løbende under revision og opdateres årligt. Landbruget er således det erhverv i Danmark, som er mest reguleret, og hvor der konstant er fokus på eventuelle risici.

Den generelle regulering omfatter både befolkningen og menneskers sundhed. Der er således lavet regler for hvor meget og hvordan afgrøder og produktionsdyr må behandles, samt tilbageholdelsestid for hvornår produktet kan sælges. Derudover er der grænseværdier for lugt og støj samt mulighed for indgriben ved støv for at sikre nærmeste naboer mod en direkte gene ved den daglige drift. Ud over den generelle lovgivning er der branchekodeks for produktion af kød og mælk. Disse kodekser udvider kravet til også at hindre anvendelse af visse typer råvarer, som ikke påviseligt har nogen påvirkning på menneskers sundhed, men som brancheforeningen mener ikke bør indgå i produktionen. Det er typisk bestemte fodermidler og f.eks. begrænset brug af slam som gødningsmiddel.

Ejendommen holdes ryddelig og rengjort for at hindre uhygiejniske forhold.

Besætningen vil efterleve alle gældende regler for veterinær status og sundhed og i tilfælde af sygdomsudbrud vil dette blive håndteret efter gældende forskrifter. Den daglige drift vil ikke have betydning for omkringboendes sundhed, men man vil i den daglige drift søge at minimere eventuelle genepåvirkninger fra fx støj, støv, lugt og lignende mest muligt.

Der vil desuden blive udarbejdet beredskabsplan for ejendommen, som bevirker, at eventuelle uheld og ulykker kan håndteres forsvarligt, med så lille skade på omgivelserne som muligt.

Vurdering vedr. befolkningen og menneskers sundhed

Ansøger vurderer helt overordnet, at påvirkningerne på menneskers sundhed for omkringboende er meget begrænsede.

Det vurderes, at etableringen af malkekvægproduktionen på ejendommen, ikke vil medføre en væsentlig øget belastning for naboer, i form af lugtgener og ammoniakdeposition, da der er mere end 150 m til nærmeste nabobeboelse. Der er i tidligere afsnit redegjort for påvirkningerne for naboer og omgivelser i form af lugt.

Der er i de ovenstående afsnit redegjort for hvilke elementer, der påvirker befolkningen og menneskers sundhed. Der er ligeledes redegjort for husdyrbrugets håndtering af disse elementer samt evt. afbødende tiltag, der foretages fra husdyrbrugets side for at begrænse denne påvirkning.

Det vurderes at omkringboende som udgangspunkt ikke vil blive væsentligt påvirket af gener fra transport, da de ikke er placeret tæt på husdyrbruget.

Samtlige generelle afskæringskriterier i forhold til lugt for produktionen på ejendommen er overholdt. Det er også ansøgers forventning, at der ikke vil forekomme klager over lugt samt

den øvrige drift på ejendommen. Der tilsigtes at holde en høj grad af staldhygiejne i staldene, blandt andet for at sikre dyrevelfærd samt trivsel for ansatte, men også for at begrænse lugtgener.

Ansøger er bevidst om de påvirkninger som driften for de omkringboende har. Gyllekørsel til udbringning på markarealer, udføres i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der omrøres kun i gyllebeholderen i forbindelse med lastning ved udkørsel.

Derudover forsøger ansøger at planlægge flest mulige aktiviteter indenfor almindelig arbejdstid, dog med forbehold for at der i spidsbelastningsperioder kan være behov for at arbejde udenfor almindelig arbejdstid.

Ansøger vurderer, at der igennem opretholdelse af en god staldhygiejne, ved at tage hensyn til naboer samt god og grundig planlægning af arbejdsrutiner, er taget en række hensyn, der kan være med til begrænse påvirkningen fra husdyrbruget for omkringboende naboer, samt befolkningen generelt.

3.1.4. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand

Husdyrbrugets påvirkning af jordarealer sker primært ved brug af husdyrgødning og evt. bekæmpelsesmidler i markbruget. Reguleringen heraf varetages af generelle regler vedr. anvendelse og udbringningstidspunkter for husdyrgødning og sprøjtemidler, og er derfor ikke beskrevet yderligere her.

Ved anvendelse af husdyrgødning på arealerne, tilføres der næringsstoffer til mikroorganismene i jorden. Der vil fremadrettet blive udbragt mere dybstrøelse fra produktionen, hvilket giver en god struktur i jorden. På baggrund af dette forventes ikke en forværring af tilstanden af jordbunden.

Ressourcen vand søges begrænset ved at være opmærksom på, at der ikke sker unødigt vandspild som følge af utætheder i rørføringer eller utætte ventiler.

Risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand

Stalde, gyllerør og gyllebeholder er udført i tætte og stabile materialer.

Gyllebeholderen kontrolleres regelmæssigt for utætheder og er underlagt beholderkontrol.

Der vil i beredskabsplanen for ejendommen redegjort for ejendommens beredskab i forhold til udslip fra punktkilder, og ved transport og pumpning af gylle, samt andre forhold som potentielt vil kunne påvirke grundvandsforhold.

Det er ansøgers vurdering, at den planlagte produktionsændring ikke vil påvirke grundvands- eller drikkevandsinteresser, da ejendommen er beliggende udenfor områder med særlige drikkevandsinteresser.

Ligeledes vurderer ansøger, at der på ejendommen ikke er en specifik øget risiko for udslip fra punktkilder. Ansøger vurderer, at ejendommens beredskabsplan tager hånd om hvilke aktioner, der skal tages i forbindelser med mindre uheld eller udslip.

Vurdering

Da stalde, gyllerør og gyllebeholder udføres i tætte og stabile materialer, er det vurderingen, at der ved normal drift ikke kan ske udsivning af næringsstoffer fra anlægget. Ved et utilsigtet udslip af gylle fra gyllebeholderen, foreskriver beredskabsplanen hvordan husdyrbruget skal agere for at minimere omfanget af en forurening.

Det vurderes alt i alt, at risikoen for forurening af jord, grund- og overfladevand er minimeret.

3.1.5. Risici for større ulykker og katastrofer

Ansøger har forholdt sig til mulige uheld og mulighederne for at forbygge og afbøde virkningerne af uheld i den udarbejdede beredskabsplan.

Sker der uheld, der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur og miljø, vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens tekniske forvaltning efterfølgende blive underrettet.

3.1.6. Det ansøgte husdyrbrugs indvirkning på klimaet og projektets sårbarhed over for klimaændringer

Vedrørende det ansøgte indvirkning på klimaet, så arbejdes der fortløbende på at minimere drivhusgasemissionen ved bl.a. at have en effektiv produktion ressourcemæssigt. Ved at anvende energieffektive løsninger kan udledningen af drivhusgasser nedbringes. I kvægproduktion ligger mulighederne for at spare på energi primært indenfor områderne foderfremstilling og belysning.

På ejendommen er der både indsats vedrørende ressourcemængder og effekt. Eks. med fokus på ressourcemængder i form af optimal foderudnyttelse, hvorved udledningen af metan mindskes.

Der vil ikke forbruges mere vand end der er behov for på ejendommen og der vil være fokus på at reducere vandspild ved løbende vedligeholdelse af rørføringer samt løbende udskiftning af utætte drikkevandsrør.

Det vurderes, at husdyrbruget har fokus på dets indvirkning på klimaet, og er indstillet på at foretage handlinger med henblik på lavest mulige klimaaftryk af produktionen.

Vedrørende projektets sårbarhed over for klimaændringer, lyder det overordnede fremtidsscenario, at man i Danmark primært vil mærke klimaforandringerne i form af højere temperaturer, kraftigere regnskyl, evt. oversvømmelser samt flere og kraftigere storme. Da det ansøgte produktion hovedsageligt foregår indendørs i stalde og med naturlig ventilation, og da der ikke er græssende dyr på lavtliggende, kystnære arealer, vurderes det at projektet ikke er sårbart over for klimaændringer.

3.1.7. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt

Alternativer til placeringen af nye anlæg

De ændringer der foretages i forbindelse med det ansøgte projekt, er etablering af ny kostald samt etablering af nyt plansiloområde.

De valgte placeringer skyldes, at det vil give den mest harmoniske ejendom, og udvidelsen vil ændre mindst muligt på udtrykket i landskabet.

Alternativer til valg af øvrige ændringer

Det ønskes at renovere og genanvende en eksisterende maskinlade (BBR 6) til kalvestald samt at opføre en ny kostald på ejendommen. BBR 1 (stuehuset) forventes genanvendt til personalefaciliteter. Det vurderes, at der ikke er mere realistiske fordelagtige alternativer til disse ændringer, da nybyggeri etableres i tilknytning til eksisterende bygninger.

0-alternativet

0-alternativ beskriver den situation, hvor husdyrbruget kører videre på den eksisterende godkendelse. I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene.

Med en godkendelse efter husdyrbrugslovens § 16a til det ansøgte projekt og mulighed for fleksibilitet i produktionen kan husdyrbruget være konkurrencedygtigt og samtidig være i stand til at omstille sig i forhold til markedsvilkår.

Vurdering i forhold til placering af nye anlæg og valg af teknologi

Samlet set vurderes den valgte placering af nyetableringer at være den bedste ud fra hensyn

til produktion, landskab, den visuelle oplevelse af husdyrbruget, naboer samt mulighederne for at overholde husdyrbrugslovens afstandskrav ved opførelse af nyt byggeri.

4. Konklusion

Projektet omfatter ansøgning om tilladelse til opførelse af ny kostald samt etablering af nyt plansiloareal.

Projektet overholder (på nær merbelastning af kat. 3 naturområde øst for anlægget) de generelle afskæringskriterier, der er opstillet i forhold til godkendelse af husdyrbrug og påvirkning af naboer med lugt og naturområder med ammoniak. Dette er opnået ved at anvende bedst tilgængelig teknologi, hvor det er muligt.

Ansøger har i rapporten foretaget en samlet konklusion vedrørende de seks punkter, der fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 8. På baggrund af dette og beskrivelserne i øvrigt under de enkelte emner, er der i rapporten redegjort for de forhold omkring husdyrbruget, der reguleres af husdyrbrugsloven.

Det ansøgte projekt vil ikke indebære væsentlige virkninger på miljøet. Der er desuden tale om en ejendom, hvor der så vidt muligt tages hensyn til omkringboende.

Ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen blandt andet ved anvendelsen af den bedst tilgængelige teknologi.

Husdyrbruget kan således drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforligneligt med hensynet til omgivelserne.